

DR. BANASSETTER ROBERT
ROBORT
 BUDAPEST
 Disztor 2 I. sz.
 Taxa postala
 plátéja in num.
 No. 224713/529.
 10. Telefon: 18-60.
 Havonta 110, negyed
 évre 600, egészévre 1.
 Földre: Havonta 2,
 félre 12, egészévre 2
 detések díjazás szel
 KELET" a transilvan
 szidóság egyetlen politi
 ja. Cikkjeink utánnyom
 forrás megjelölésével en
 1 LEUPOSTA

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Sérmentetlen
 leveleket nem
 fogadunk el.
 Kéziratok
 megőrzését és visszakiadását nem
 vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
 Ernő. Felelős szerkesztő: Jámboz
 Ferenc. Bucaresti szerkesztő: Hát-
 szegi Ernő, Strada Cobălcescu 22.
 Csütörtök, 1937. június 24.
 5997. ÉV. XX. ÉVF.
 TAMUZ 15. 139. SZAM

Németország és Olaszország véglegesen kivonultak a nemzetközi benemavatkozást ellenőrző bizottságból

Sulyosra fordult a nemzetközi helyzet Németország és Olaszország magatartása miatt. Ha Németország meg-
 támadná Valenciát, Franciaország és Anglia megfelelő módon reagálnának

A berlini francia és angol nagykövetek Németország egyoldalú kezdemé- nyezésének sulyos következményeire figyelmeztették a német kormányt

London, június 23. Az Uj Kelet tegnapi számában jeleztük, hogy Németországnak a Leipzig nevű német cirkáló elleni állítólagos támadás ügyében tanúsított agresszív magatartása következtében a nemzetközi helyzet rendkívül sulyosra fordult. Már tegnap este nyilvánvalóvá vált, hogy a benemavatkozási bizottságban képviselt négy hatalom nem tudott megegyezésre jutni az ügy normális rendezése kérdésében, mert Németország olyan követeléseket állított fel, amelyek a nemzetközi jogba ütköznek. A német kormány a benemavatkozási bizottságban nem kisebb követelést állított fel, mint azt, hogy a valenciai kormány tengeraltjárói által állítottág elkövetett de ezidig még be nem bizonyított támadás megtorlásaképpen az angol és francia hajóhad karöltve a német és olasz hajóhadakkal, tüntető felvonulást rendezzen Valencia kikötője előtt és ennek megtörténte után kobozza el a valenciai kormány tengeraltjáróit.

A németek és olaszok kivonulása

Érthető, ha a francia és angol kormányok képviselői a benemavatkozási bizottságban ehhez a követeléshez nem járultak hozzá s így az ügy békés, helyesebben: nemzetközi jogilag is helytálló likvidálása nem vált lehetővé. Már a tegnapi esti jelentésekből meg volt állapítható, hogy a Leipzig cirkáló megtámadása ügyében megindult négyhatalmi tárgyalások meghusultaknak tekinthetők. Ez a meghusulás éppúgy erődje Németország agresszív magatartásának, mint az angol közvélemény, illetőleg Eden külügy-miniszter és a francia kormány ellenállásának.

A négyhatalmi tárgyalások meghusulásának következményei mára egészen sulyos természetű fordulatot vettek. Mint Londonból jelentik, von Ribbentrop, a londoni német nagykövet, ma megjelent az angol külügyi hivatalban ahol átnyújtotta a német kormány jegyzékét amelyben, a német kormány bejelenti, hogy véglegesen kivonul a nemzetközi benemavatkozást ellenőrző bizottságból.

Egyidejűleg Rómából érkezett hivatalos jelentés szerint az olasz kormány is utasította londoni nagykövetét:

... tudassa az angol kormánnyal azon elhatározását, hogy szintén véglegesen kivonul az ellenőrzési rendszerből,

amit a spanyol határok mentén állítottak fel. Az olasz kormány indokolása szerint erre a kivonulásra azért van szükség, mert a londoni benemavatkozási bizottságban képviselt hatalmak között az együttműködés teljes hiányát kell megállapítani.

Az angol és francia nagykövetek együttes fellépése Berlinben

Párizsban és Londonban Németország és Olaszország végleges kivonulása az ellenőrző bizottságból érthető felzúdulást és idegességet váltott ki. A délutáni órákban érkezett londoni távirat szerint jólétesült angol politikai körökben azt hiszik, hogy

a berlini angol és francia nagykövetek haladéktalanul meg fognak jelenni a berlini külügyminisztériumban, ahol fel fogják hívni a német kormány figyelmét ama sulyos következményekre, amit a valenciai kormány ellen irányuló egyoldalú német kezdeményezés vonhatna maga után. Ujabb berlini jelentés szerint

a berlini angol és francia nagykövetek a szerda délelőtti folyamán már fel is keresték von Neurath külügyminisztert, aki előtt tolmácsolták kormányaik fenti álláspontját.

Ujabb londoni jelentés szerint angol politikai körökben azt hiszik, hogy Németország azon kívül, hogy a tengeri ellenőrzésből kivonult, nem fog más intézkedéseket tenni. E körökből szerzett értesülések azt hangoztatják, hogy a német kormány nem fogja

Izgalom a francia és az angol sajtóban

Párizsi jelentése szerint az egész francia sajtó izgatottan tárgyalja a Leipzig német cirkáló állítólagos megtámadásával kapcsolatos diplomáciai incident és annak várható komplikációját. A Petit Parisien nyomatékosan hangsúlyozza, hogy

rendkívül nyugtalanító és veszedelmes politikai helyzet alakulna ki, ha a Bernadik Birodalom vezetői, nem foitólván meg eléggé tetteik következményeit, el-lenséges viszonyba lépnek a valenciai kormánnyal

egy olyan torpedozási kísérlet miatt, amelynek elkövetése nincsen bizonyítva, annyira nincs, hogy a német kormány fellépését szándékosnak és előre megfontoltnak lehet tekinteni. Ha Németország megfontoltan tette ragadátáná magát akkor az egész benemavatkozási rendszer összeomlásával lehet számolni. Az új helyzetet szemben azonban

ugy Anglia, mint Franciaország, amelyek földközítengeri és pirrenusi biztonságukat, valamint spanyolországi, gibraltári és marokkói érdekeiket látják veszélyeztetve, teljesen megváltoztatnák eddigi spanyol politikájukat és a szükségesnek mutatkozó intézkedésekhez folyamodnának. Ebben az esetben az európai béke ügye már csak hajszálon függene.

Berlinben nem hagyhatják figyelmen kívül, hogy Párizs és London a békülékenység szel-ső határáig mentek el és tovább nem mehetnek — írja a Le Journal.

Az Echo de Paris szerint a francia közvélemény már-már azt hitte, hogy Németország megundorodott a spanyol háborútól és lassan-lassan meghátrál az abbal való beavatkozástól, tekintettel a nagy kockázatokra. Ezzel szemben Németország magatartásából az tűnik ki, hogy a spanyol ügyek körül mindjobban exponálja magát.

Az angol sajtó orgánumai közül a Daily Telegraph a négyhatalmi tárgyalások meghusulásával kapcsolatban azt a megállapítást teszi, hogy

a Leipzig cirkáló elleni tengeraltjárótámadás tényét nem lehetett megállapítani és így inkább az ügy kivizsgálására, mint megtorlásra van szükség. A spanyol kereskedelmi hajók elkobzása és a kikötők veszélyeztetése háborus lépéseknek volnának tekintendők, amelyek teljesen megváltoztatnák a spanyol viszály természetét.

Az ellenőrzésben résztvevő hatalmak arcvonalán ejtett repedés újra felélesztené mindazonkat a veszélyeket, amelyek az európai békét fenyegetik.

A londoni reggeli lapok szerint a németek ujabb agresszív magatartása a Leipzig cirkáló megtámadása ügyében a Bilbao elleni sikeres támadásnak és a francia kormányválságnak volt betudható. Hitler tetteit nehéz előrelátni, de ha megváltoztatná magatartását a benemavatkozás politikája körül, ugy ez kétségkívül katasztrófális és kiszá-

visszarendelni megbízottait a benemavatkozási bizottságból és továbbra is résztvesz annak munkálataiban. Ugyanezen vélemény szerint ellenére az ellenőrzésből való kivonulásának, Németországnak még mindig az a felfogása, hogy kötvé van a benemavatkozási egyezmény által.

Jólétesült angol politikai körök értesülése szerint a ma megtartott minisztertanácson a kormány hozzájárult Eden magatartásához a Leipzig megtámadása ügyében.

mit hatatlan következményekkel járna a világbékére.

Az olasz lapok szerint, mint Rómából jelentik, az olasz közvélemény az angol és francia kormányokra hártja a négyhatalmi tárgyalások meghusulásáért a felelősséget és nyugodtan néz az események fejlődése elé. Olaszország és Németország szolidaritása ebben a kérdésben egyre fokozódik. A Popolo d'Italia szerint bizonyos, hogy nem érkezett el a pillanat azon angol kérés teljesítésére, hogy vonják vissza Spanyolországból a külföldi önkénteseket.

A lap szerint remény van rá, hogy Franco tábornok rövidesen teljes győzelmet arat Spanyolországban.

A Messagero szerint a londoni tárgyalások csődjé után az európai közvéleménynek meg kell győződnie afelől, hogy vége van annak a türelmességnek, amely nemhogy javítana a helyzeten, hanem sulyosítja azt. A Germania című berlini lap azt hangoztatja, hogy a négyhatalmi tárgyalások meghusulása után

Németország ismét a kezdeményezés eszközéhez nyul.

A Berliner Morgenpost szerint egyes angol lapok magatartása ellenében áll a politikai becsületességgel. Így az Evening Standard azt merészkedik feltételezni, hogy a Leipzig elleni támadást nem egy spanyol kormány-tengeraltjáró követte el.

Minisztertanács Berlinben
 Berlini jelentés szerint ma délelőtt a német kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze, Hitler kancellár elnökletével. A minisztertanács féléltizet órákor vette kezdetét és azon a kormány tagjain kívül jelen voltak Fritsch tábornok hadseréffőparancsnok, Röder tábornok tengerészeti főparancsnok, Heinrich Heimele, a birodalmi rendőrség főnöke is. Von Neurath külügyminiszter beszámolt a nemzetközli politikai helyzetről, majd Röder tengernagy adott felvilágosításokat a Leipzig ellen elkövetett támadásról. Délben egy órákor a minisztertanács még tartott.

A valenciai kormány kész alávetni magát bármilyen vizsgáltnak

Genfi jelentés szerint Fabra Rivas, Spanyolország hermi követe és a nemzetközli munkásszövetségben képviselt spanyol delegáció vezetője ma sajtónyilatkozatot adott, amelyben azt hangoztatja, hogy kormánya kitart a becsületesség elve mellett, amiért annyi áldozatot hoz.

A valenciai kormány becsületességére állítja, hogy miialatt a Leipzig elleni támadás történt, a kormány összes tengeraltjárói kikötőikben voltak és személyzetük a szárazföldön tartózkodott.

Ennek ellenére a valenciai kormány kész arra, hogy alvessze magát bármilyen vizsgáltnak, aminek az lenne a célja, hogy megállapítsa állításainak igaz voltát.

(Folytatása a 8. oldalon.)

Bevándorlási lehetőségek Közép-Amerikában

A HIAS (Hebren Imigrant Aid Society), emigrációs egyesület igazgatója, Morris Asofsky néhány hónappal ezelőtt meglátogatta Venezuela, Curacao, Panama, Guatemala és Mexikó délmariikai államokat, hogy informálódjék az ottani viszonyok felől és tanulmányozza a zsidó bevándorlási lehetőségeket.

Az említett országok kormányai sok tekintetben példát vesznek az Egyesült Államoktól és azt a feladatot tűzték maguk elé, hogy átalakítsák országaik belső organizációját. Ez a feladat nem könnyen teljesíthető, mint-hogy a benszült lakosság sok tekintetben igen visszamaradt, különösen ami a közegészségügyi intézményeket illeti. A bevándorlás ezekben az országokba korlátlan volt mindaddig, amíg az Amerikai Egyesült Államok nem léptették életbe a bevándorlási korlátozásokat. A ma is fennálló bevándorlási korlátozások a következő okokra vezethetők vissza:

1. Az említett országok nagyrészt még nem ocsudtak fel az elmúlt évek gazdasági válságából. Így például Guatemala kávé-exportja ma csak egynyolcadát jövedelmezi annak, amit a háboru előtt jövedelmezt.
2. Mexikó kivételével ezekben az országokban nem tudott még kifejlődni a gyáripár. Az ipari munkások számára nincsenek kielégítő megélhetési lehetőségek. A lakosság gyöngye vásárlóereje következtében a kereskedelemnek is kevés kilátása vannak.
3. A munkanélküliség ellen ezekben az országokban törvényes intézkedések vannak érvényben, amelyek szerint a külföldiek csak 25%-ban kaphatnak a vállalatoknál alkalmazást.
4. Az országok kormányai félnek idegen politikai ideológiák meghonosításától. A hatóságokat meg kell győzni előbb arról, hogy a zsidó bevándorlás esetén ettől a veszedelemtől nincs mit tartaniok.

Mint-hogy pedig ezen országok az Egyesült Államok mintáját követik és mint-hogy az Unió gazdasági helyzetének javulása következtében a bevándorlási rendszabályokat is kezdik liberálisan kezelni, Asofsky igazgató annak a reményének adott kifejezést, hogy a délamerikai államok is alkalmazkodni fognak az Unióhoz és olyan viszonyokat fognak megteremteni, amelyek a bevándorlást lehetővé teszik.

Az egyes országok helyzetét jelentésében így vázolja Asofsky igazgató:

Venezuela. Az egymillió négyzetkilométernyi országnak három millió lakója van. Kлимája trópusi, de nem egészen telén. A talaj olyan termékeny, hogy évente kétszer-háromszor is aratnak. Az országban petroleumforrások, aranybányák és drágakövek is találhatóak. A zsidók, akik az utóbbi időben főleg Romániából jöttek, spanyolul beszélnek. Számuk: 1000, amelynek fele Caracas fővárosban él.

Mezőgazdasági szakemberek számára ma is van bevándorlás és kedvező elhelyezkedési lehetőség.

A kormány különösen a mezőgazdasági bevándorlókat részesíti előnyben. Ezeknek földet, mezőgazdasági felszerelést és leltárt is rendelkezésükre bocsát. Az országban hiányzanak a gazdasági szakemberek. A Németországból kivándorolt zsidó mérnököket és technikusokat ezért szívesen látják. Ezzel szemben az oroszországi, lengyelországi és romániai emigránsokat nem enged be a kormány, attól tartva, hogy idegenszerű politikai propagandát fognak kifejtani az országban. Általában a jelenlegi bevándorlási törvények értelmében csak olyan egyének telepedhetnek le Venezuelában, akiknek munkaszereződésük van. Caracasban bevándorlási segélybizottságot létesített a Hicem, hogy elősegítse a kiválasztott igénylők bevándorlását.

Curacao. A legnagyobb sziget az Antillák csoportjában. Holland gyarmat. Lakóinak száma: 50.000. Zsidók közel ezren vannak két csoportban: szefárdok és askenázők. Akik munkáltatási szerződést mutatnak fel

UNIUS 23.
 ágba
 uralkodót
 do, Mihály nagy-
 visszaadja Mos-
 nepségeket fog-
 te még nem volt
 át a királyi elő-
 resti
 klatanná
 chiva-templom pa-
 ntén leégtek. Mint-
 vált hajléktalanná.
 it a tüzet eloltani,
 os épületek kiüri-
 készített
 bünös
 y írásbéli dorgálás,
 tetési névsorból való
 ó dorgálás, 6 hónap-
 zetesvesztéssel, ren-
 yezés és végül el-
 szternek a dekretum
 példaadó szankciókat
 tviselőik ellen az ál-
 alapján. Valószínű,
 ap megjelenik a Hi-
 te való-
 edőjét
 szállították, ahol
 Mielőtt a műtőasz-
 apirt és tollat kért,
 tsiten, amit átadott
 rendkívül sulyos
 a remény.
 hogy Stravolca ép-
 a Cladierea Roma-
 ak ajtaja előtt les-
 ért tőle. Közölte,
 Erre szóváltás ke-
 került sor a revol-
 találta el. Az ope-
 re ismeretlen.

al (Eternit)
 okkal, Cserépfedéssel is
 s a fedél laanyagánál
 t. Díjmentes ajánlattal
 de ardesie artificiala
 Bihor

és Laphidó R. B.
 Baron L. Fogl. 18.
 18-60.

HAJZNAJA
A HÍRES

Lithines du D'Gustin

OVAKODJON AZ UTANZÁTOKTÓL

HIGENKUS ITAL
HUSIT
KÉREMES
KÖNYV

belföldi cégtől, minden további nélkül kapnak beutazási és letelepedési engedélyt.

A száz tagot számláló askenáz hitközség legnagyobb része Romániából származik. Az askenáz és szefárd zsidók között — utóbbiaknak száma 800-ra tehető — mondhatni, semmilyen kapcsolat nem áll fenn. Antiszemitizmus nincs az országban. A kormány szabadelvű és nem tűr semmilyen faji vagy felekezeti gyűlölködést.

Panama. Lakóinak száma 450.000. Közülük 70.000 a fővárosban lakik. Hivatalos nyelv a spanyol, de a csatorna közelében lakó emberek angolul beszélnek. Zsidók főleg Colonban, a második panamai városban laknak. Számuk körülbelül 300. Vízumot 120 dollár ellenében kapja a bevándorló, aki abban az esetben, ha egy éven belül távozik az országból, ezt a pénzt hiánytalanul visszakapja. Ha azonban ottmarad, akkor a visszatérésre nem tarthat igényt. Akik az állampolgárságra igényt tartanak, azok a bejelentést követő tíz év múlva minden különösebb formalitás nélkül elnyerik azt.

A coloni zsidók közül 110 askenáz és 150 szefárd. Az askenáz zsidók Lengyelországból származnak. A legtöbbször közülük saját üzlete van, de nem könnyű az életük, nehezek az életfeltételek. Az egyetlen zsidó szervezet Panamában a coloni zsidó kulturcentrum, amelynek programja nem annyira kulturális jellegű, mint inkább az országban keresztül vándorló zsidóknak tanácsokkal és segítséggel való ellátása. Panamában, a köztársaság fővárosában, semmilyen zsidó szervezet nem létezik. Jóllehet a törvények előírják, hogy a helyi vállalatok alkalmazottainak 75 százaléka bennlakó kell hogy legyen, — a coloni zsidó kulturcentrum körében az a vélemény, hogy bizonyos számú zsidó bevándorló és különösen a szakképzett munkás számára van munkalehetőség az országban. Nagyobb méretű zsidó bevándorlásra azonban nincs lehetőség.

Guatemala. Két millió lakosa van. Ebből 110.000 lakik a hasonló nevű fővárosban. Egyötöde a lakosságnak fehér, a többi borszlított. Agrárország. Főleg kávé termelnek. Ipara még fejletlen. A készáru nagyrészt importálni kell. A borszlított bevásárlóereje nagyon gyenge, mert a kereseti lehetőségek minimálisak. Háztartási alkalmazottak havi 2-4 dollárt keresnek, irdvai erők és segédek 20-50 dollárt. Ez a helyzet a zsidó lakosság nagyrészt arra indította, hogy önállósuljon. 5-600 zsidó él az országban, köztük számos németországi. Új bevándorlás ezidőig nem történt.

Guatemalában 22 askenáz és 80 szefárd zsidó család él, ezenkívül tekintélyes német zsidó kolónia van még az országban, amelynek tagjai előbb vándoroltak be, mint az előbb említettek. Az askenazi szefárd zsidók közös egyesületet alakítottak, amelynek Magen Dávid a neve és most láttak hozzá közös zsinagóga építéséhez. Zsidó bevándorlásra ezidőig nincs komolyabb lehetőség Guatemalába, miután az ország súlyos gazdasági viszonyai nem engedik meg újabb emigránsok befogadását. A zsidó lakosság még mindig a két évvel ezelőtt kibocsátott törvény nyomása alatt áll, amely lengyelországi, palesztinai és törökországi származású külföldieknek nem enged meg új vállalatok alapítását. A tilalom a szobanforgó bevándorlási kategóriák gyermekeire is vonatkozik, tekintet nélkül arra, hogy honosították-e magukat, vagy sem és ezen körülmény sok zsidót rákényszerít arra, hogy elhagyja Guatemalát és valamely szomszéd országba vándoroljon át.

Mexikó. Tizenhat millió ember lakja Mexikó területét, ebből egy millió él Mexikó-Cityben, az ország fővárosában. Az élet elég olcsó az országban, de alacsony bérek következtében magasabb életnivó aligha érhető el a bérért dolgozók számára. A földműves naponta tíz-tizenöt centet keres. A vidéken dolgozó ipari munkások keresete napi 2-4 pezeta, ami megfelel 32-78 amerikai centnek. A hivatalnokok keresete is körülbelül ezen a nivón mozog, legfeljebb másfél dollárig megy föl.

Zsidó bevándorlók — mint Cubában — itt is új iparágakat honosítottak meg, olyanokat, amelyeknek termékeit régebben a külföldről kellett behozni. A zsidóknak Mexikóba való bevándorlása óta kialakult egy középosztály, amelyet nagyrészt ők maguk alkotnak. Mexikóban hivatalos statisztikák szerint a zsidók száma 7000. Az aske-

názok közössége tizenhat szervezetet hozott létre, amelyekbe a szefárdok, akik valamivel előbb telepedtek le, nem léptek be. Az askenázok modern iskolák fölött rendelkeznek, amelyeket az állam támogat. Az oktatás spanyol és jiddis nyelven folyik. Mint-hogy Mexikóban, mint ismeretes, a vallásos nevelés tilos, a zsidók iskolán kívül tanítatják gyermekeiket héberre és a vallás tanfolyaira.

A bevándorlás gazdasági okoknál fogva most még tilos, de jelek vannak arra, hogy enyhülni fognak az idevonatkozó rendelkezések. Újabb a bevándorlótól fajiságára vonatkozó deklarációt is kérnek, ami azonban nem irányul a zsidók ellen, hanem inkább a japán beözönlést akarja az Egyesült Államok mintájára megakadályozni.

Mexikóban a politikailag gyanús elemeket, valamint a kábítószerek becsmepszítőit deportálásra itélik. Ezt a büntetést lojális

polgárok ellen, mint amilyenek a zsidók, ritkán alkalmazzák. A zsidó bevándorlók fölött a zsidó kereskedelmi kamara gyakorol ellenőrzést. Tagjai tekintélyes zsidó iparosok és kereskedők, akik a közelmúltban vándoroltak az országba. A kormány a kamarát a legmesszebbmenően támogatja. A kamara képviselőket tart fenn Veraacruz és Tampico kikötővárosokban.

Morris Asofsky azzal az összefoglaló véleményével zárja jelentését, hogy általában a középamerikai országok fontos szerepet fognak még betölteni a zsidó bevándorlás kérdésében. Utazásának az volt a célja, hogy összefogja a különböző középamerikai országok zsidó szervezeteit és kapcsolatokat hozzon létre a központi zsidó emigrációs hivatalokkal. Ezen az uton lehetővé válik majd a zsidó kivándorlás szabályozása ezekben az országokban.

Az ifju Rockefeller halála után megsemmisül a gigászi Rockefeller-vagyon

Rockefeller junior érdekes nyilatkozata apjáról, a vagyonról és a jötekményeiről. Az öreg Rockefeller által alapított intézmények fogják örökölni a másfélmilliárd dolláros vagyon

Newyork, június 23. Vannak emberek, akiket ugyszóvalán marcangol a híresség. Akár akarják, akár nem, alá kell, hogy rendeljék magukat a farszító kiváltság szeszélyeinek. Már mikor a világra jönnek, társadalmi helyzetüknél fogva, vagyonuknál fogva az érdeklődés középpontjába kerülnek és bárhogyan is fejlődjenek az események, mindig embertársaik érdeklődésének középpontjában kell, hogy éljenek.

A nemrég elhunyt Rockefeller híresség volt anélkül, hogy tulajdonképpen népszerű lett volna és ezért nagy erőfeszítéseket tett, hogy népszerűséget szerezzen. Óriási vagyona magasan a többi emberek fölé emelték, az emberek pedig, ha nem is gyűlölték, de nem szenvedték. Nem tudták megbocsátani, hogy a világ leggazdagabb embere volt, hogy félelmetesen csunya volt és főleg, hogy nem szűnt el az óriási vagyontól.

A meglepő végrendelet

Halálakor az egész sajtó tele volt a nábob gazdagságának részleteivel. Mégis általános meglepetésre az általa hátrahagyott vagyon nem multa felül a nagy amerikai gazdagok vagyonát. Azt hitték, hogy végrendeletében kétmilliárd dollár szétosztása fölül fog intézkedni, de nagy meglepetésre a végrendelet csak 25 millió dollárról szólt. A másik meglepetés az volt, hogy ennek a „kis vagyonnak” nem a fia, a hatvanhárom éves John D. Rockefeller volt az örököse, hanem a milliárdosnak egy unokahuga. *Cuevas* márkiné. Ennek ellenére jól tudják, hogy ennek csak tüneti jellege van. John D. Rockefeller junior már régen megkapta a ráeső vagyonszétosztást és most követte apját a világ leggazdagabb emberének pozíciójában. Egy ausztriai újságíró nemrég beszélgetést folytatott a fiatal Rockefellerrel és erről érdekes intervjút közöl, a Neue Freie Presse-ben, melynek néhány érdekes részletét ismertetjük.

Kétmilliárd dollár...

A fiatal Rockefeller már a világ leggazdagabb emberének számított jóval apja halála előtt. Az öreg még életében átírtta vagyonának legnagyobb részét fiára, aki átvette ügyeinek tekintélyes vezetését is. Rockefeller vagyona valóban kétmilliárd dollárra rogtant. Fia nagy tisztelettel beszélve apjáról, azt állítja, hogy Rockefeller senior erkölcsi fegyelme olyan méretű volt, hogy szükségesnek tartotta az általa gyűjtött vagyon egy részének szétosztását

embertársai között, a tudomány és a jötekménység szolgálatában.

Néhány év alatt Rockefeller ötszázmillió dollárt fektetett általa alapított tudományos intézetekbe, jelentős összegeket juttatott kórházaknak, agymenházaknak, iskoláknak és egyetemeknek. Vagyonának legnagyobb részét azonban egymilliárd ötszázezer dollárt fiának adta és önmagának 25 millió dollárt hagyott.

BOGARAR, CUCSKOR, POFOSKÁK, SVÁBBOGARAK, LEGYER
és mindenféle rovarok radikálisan kizusztíthatók

EXTRA-KATOL

Japán rovarpor által
Engros:
G. G. Balthazar
Encourgeți
Sfr. Șelari?

A PICA újabb kolonizációs tervei Palesztinában

Új területeket hódít meg a Rothschild báró által alapított kolonizációs társaság

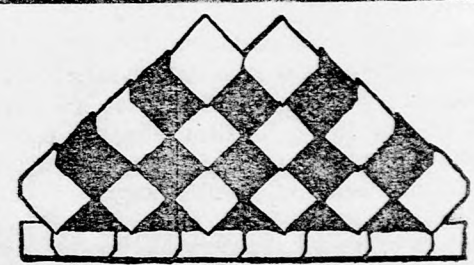
Jeruzsálem, június 23. A Rothschild báró által alapított Palestine Jewish Colonisation Assotiation (PICA) nagyszabású kolonizációs tervekét készíti elő Palesztinában. Ezzel kapcsolatosan a társaság új vezérigazgatója, Gottlieb Palesztinába utazott, ahol fontos tárgyalásokat folytat.

A PICA volt az első társulat, amely földet vásárolt Palesztinában a zsidók letelepítése számára. Ma 60 ezer dunam földje van Észak-gallileában, ami fele a zsidó földbirtoknak ebben az országrészben. A PICA ma is folytatja földvásárlásait és igyekszik területileg összevonni földbirtokait. Az utóbbi időben 12 ezer dunam földet tett megművelhetővé a PICA és most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a külterjes és egyoldalú mezőgazdaságról belterjes vegyesgazdasági rendszerre térjen át és így újabb zsidó telepek számára teremtsen helyet. E célból konszolidációs tervet dolgoztak ki, amely három kvuca gazdasági függetlenítést teszi lehetővé. Kfar Gileadi (Ajjelet Hasachar és Gesar Delháma ez a három kolonizációs pont. E konszolidációs mű 50 ezer fontot igényel. A PICA ugyanezektől hozzálat a rospinai dohányültvények kibővítéséhez.

A Kabara nevű nagy mocsárvidéken a na-

pokban fejezte be a PICA a mocsár lecsapolási munkálatokat, amelyek 150 ezer fontba kerültek. Ezáltal száz zsidó család mezőgazdasági letelepítését teszik lehetővé ezen a vidéken.

— Mihalache Filipescuval tárgyalt. Bucarestből jelentik: Mihalache tegnap este Grigore Filipescuval folytatott hosszabb tanácskozást.

Fedex palával (Eternit)

olcsóbb a bádognál 40 százalékkal. Cseréptelével versenyképes, mert könnyű és a fedél faanyagánál óriási megtakarítás érhető el. Díjmentes ajánlattal szolgál „FAVORIT” fabrica de ardesie artificiale Osorheiu, jud. Bihor

A jisiv a s

Jeruzsálem, jun fordulhat elő! A rosa, amely még a líai „rablóváros” tából az elmúlt hőknek lett a székhely a Galil és Jordán kénytelenek lesznek dők városát. El zelmeikkel fogják mita kiborbanás Jordán völgye edéthez tartozott.

A zsidó ügyvédek ezt a dolgot. nál az új intézked lakozott az egész teszi, hogy Sziche székhely.

A jaffai zsidók arab lázítást. 193 kikötőmunkások hajózták ki a z Egy nappal később megámtadták lenecet közülük azzal torolták hogy elsősorban tőt. Aztán megcsőt, amely vesztémet és forgalmát Máris mutatko

Tel-Aviv tanács huzott kocskik vég jain. (Kevés oly amely hasonló r (valona életbe.) A Az egyik: közeg állatok gaméja ug Másik ok: közle vont kocskik, vag tempójukban a g

Persze a fuvar takoztak. Miért rüktől? A városi rette az érdekelt lük, hogy szállít mindazokat, akik művekből éltek. károsult embere a szövetkezetet segítségével teha kocskik tulajdon

Ennek a haszn érdekeltek. A m tilthatta el attó zessék végig já kooperatívakra ben kiterjed a v Tel-Aviv szomb teljes.

Mit csináltak lajdonosai? Ök tek, hogy Tel-A rosi tanács tör szemben is inté részétől elesnek mányánál. Tilt hogy nekik Tel- vakra kell járn képpen át kell A zsidó tanács a jaffai arabok vonulhassanak. tak a sztrájkba

Különös eset engedi a barát amit saját lakó

Machne Jisz nia, amellyel k ugyan, hogy ből különböző e rael is felküld azzal a biztató konjunktura fe azonban ezek a dasági bajokba

Modern, új minőség, v

Palesztinai levél

A jisiv a szichemi járásbírósg ellen. A jaffai arabok jelleme. Az agudista kolónia viszontagságai

Jeruzsálem, június 23. Mi minden nem fordulhat elő! A zsidómentes Szichem városa, amely még ma is ambicionálja a bibliai „rablőváros” nevét, a kormány jóvoltából az elmúlt hónapban kerületi bíróságnak lett a székhelye. Ami azt jelenti, hogy a Galil és Jordánvölgy zsidó jogkeresői kénytelenek lesznek fölkeresni a gyűlölködők városát. El lehet képzelni, milyen érzelmekkel fogják meglátogatni az antiszemita kiróbbanások centrumát! Galil és a Jordán völgye eddig Haifa bírósági körzetéhez tartozott.

A zsidó ügyvédek nem hagyták annyiban ezt a dolgot. Protestáltak a kormánytól az új intézkedés ellen és hozzájuk csatlakozott az egész jisiv. Ami valószínűvé teszi, hogy Szichem nem lesz járásbírósgai székhely.

A jaffai zsidók érezték legelőször az arab lázítást. 1936 április 18-án az arab kiotómunkások sztrájkba léptek és nem hajózták ki a zsidóknak küldött árukat. Egy nappal később jaffai arabok váratlanul megtámadták a zsidókat és orvul kilencet közülük meggyilkoltak. A zsidók azzal torolták meg ezt a hitványtságot, hogy elsősorban bojkottálták a jaffai kikötőt. Aztán megcsinálták a telavivi kikötőt, amely veszélyezteti Jaffa kereskedelmét és forgalmát.

Máris mutatkozik ennek a hatása. Tel-Aviv tanácsa eltiltotta az állatokkal huzott kocsik végigvonulását a város utcáiban. (Kévs olyan város van a világon, amely hasonló rendszabályokat léptetett volna életbe.) A rendelkezés oka 2 irányú. Az egyik: közegészségügyi természetű. Az állatok ganéja ugyanis betegségek csirájá. Másik ok: közlekedésügyi. A lassu, lóval vont kocsik, vagy tevék gátolják gyors tempójukban a gépi járműveket.

Persze a fuvarosok kétségbeesetten tiltakoztak. Miért fosztják meg őket kenyerüktől? A városi tanács erre magához kérte az érdekelteket és megegyezett velük, hogy szállítási szövetkezetbe tömörít mindazokat, akik állatok által vont járművekből éltek. Nemcsak megszervezte a károsult embereket, hanem hozzásegítette a szövetkezetet olcsó hitelhez, amelynek segítségével teherautókat vásároltak és a kocsik tulajdonosai átvédlettek sofőrökké.

Ennek a hasznos változásnak örültek az érdekeltek. A magánosokat a város nem tiltotta el attól, hogy szombaton ne vezessék végig járműveiket az utcákon. A kooperatívákra azonban ebben a tekintetben kiterjed a város vezetőinek hatásköre. Tel-Aviv szombati nyugalma ugyszólván teljes.

Mit csináltak erre az arab járművek tulajdonosai? Ők ugyanis főképpen abból éltek, hogy Tel-Avivba fuvaroztak. Ha a városi tanács történetesen fenntartja velük szemben is intézkedéseit, keresetük nagy részétől elesnek. Tiltakoztak tehát a kormánytól. Tiltakozásuk alapja az volt, hogy nekik Tel-Avivon túl fekvő arab falvakba kell járniuk. Ennélfogva szükégszerűen át kell vonulniok Tel-Aviv utcáin. A zsidó tanács erre meg is engedte, hogy a jaffai arabok bizonyos utvonalonakon átvonulhassanak. Ugyanazok, akik első voltak a sztrájkban.

Különös eset! Egy városi tanács megengedi a barátságatlan szomszédnak azt, amit saját lakóinak nem enged meg.

Machne Jiszrael. Ez egy agudista kolónia, amelyen kis bajok vannak. Az történt ugyanis, hogy a legutóbbi allija alkalmából különböző országokból az Agudasz Jiszrael is felküldött ifjakat Erec Jiszráélbe, azzal a biztatással, hogy a jó gazdasági konjunktúra fel fogja őket lendíteni. Most azonban ezek az allijázók elég súlyos gazdasági bajokba keveredtek, az Aguda pedig

nem tudja őket kellőképpen támogatni. Sem pénzzel, sem gazdasági felszereléssel. Az Aguda tehát újabb átcsoportosítást csinált. Vagyis Machne Jiszráél átszervezése során egész csoportokat kidirigált a telepről. Ami azonban korántsem oldotta meg a kolónia gazdasági krízisét. A kidirigáltak — ami példátlan — majdnem teljes számban átmentek a Hasomér Haciaiba, amely tudvalegíve szöges elvi elhatárolásban áll az Agudával.

A palesztinai arabok, mint ismeretes, bojkottálták az angol koronázási ünnepséget. Csak azok vettek részt benne, akiknek hivatalból minden körülmények között részt kellett venniük.

Ellenben a nemsokára következő Mohamed születésnapját annál nagyobb hűhóval ünnepezték meg. Jeruzsálem és Palesztina más városainak arab házáit dusan fellebegtették arab zászlókkal és egyben Hitler és Mussolini arcképeivel is tüntettek. Mussolinit az angolok ellen, Hitlert a zsidók

MOST AZUTAN VÉGE A BORBANTALMAKNAK!

Ag emberek milliói avgyultak ki borbántalmaikból avorsan és könnyen, a Cadum-kenőcs használata folytán. Pattanások, rovarcspések, karcóások, in kációé szinte varázsszórá tűnnek el! A Cadum-kenőcs nélkülözhetetlen a kúések, sómór, pörsenés kezelésénél. Jó ha állandóan kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt.

Kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

miatt vonultatták fel. Ugyanazon nap az arab lapokban megjelent egy hír Mekká-ból, amely szerint a „Kába” (szent kő) mellett imát mondottak egy keresztény hatalmasságért: Mussoliniért, aki mellesleg az izlám sok hívét is megolette az abesszin háboruban.

A napokban a bethlehemi „Jézus szive” templomának istentisztelete után körmenetet tartottak. A körmenetben a vallási jobogókön kívül olasz zászlót is vittek Mussolini arcképevel. A kép alatt a következő felírás állott: „Palesztina nagmen-tője a brit hódító kezéből”.

Ez sok mindent megmagyaráz. (Sch. A.)

Egész Lengyelország rendkívüli fogadtatásban készül részesíteni II. Károly királyt

Közzétették az ünnepségek műsorát

Váró, június 23. (Rador.) Egész Lengyelország rendkívüli fogadtatásban készül részesíteni Öfelsége Károly királyt. A fogadtatási műsrot ma közzétették. A királyi vonat június 26-án reggel érkezik a határra. Lembergben lesz az első hivatalos fogadtatás. A radoni és prezmysli állomáson is ünnepségek lesznek. A királyi vonat délután fut be a fővárosba, ahol az uralkodót és Mihály vajdát Moszcicki elnök fogja várni, Rydz Smigly marsall, a kormány tagjai, a diplomáciai kar és a katonai, valamint polgári hatóságok fejei tár-

saságában. A román himnusz hangjai mellett fog megalakulni a menet, amely a Laziencki-palotába megy. Este a királyi kastélyban lesz fogadás, amit hangverseny követ. Másnap a mokotivi mezőn lesz katonai parádé és légbemutató. Június 28-án a bolechovi ünnepségekre kerül sor, 29-én Károly király ad fogadást a román követségen, 30-án az uralkodó és kísérete Moszcicki elnökkel együtt Krakókba mennek, ahol Wawel kastélyban koszorút helyeznek el Pilsudszki marsall sírjára. Még aznap este a király vonata hazaindul.

A kolozsvári tábla szenzációs ítélete az 1927-es diákzavargások ügyében

Az állam felelős az előfordult károkért, viszont a város nem felel semmiért

Oradea, június 23. Ezelőtt tíz esztendővel, 1927 december havában folytak le azok a zavargások, melyeket a nagyváradi diákgyűlésen résztvevő diákok rendeztek részben Nagyváradon, részben Kolozsvár városában. Mint emlékeztetés, a városunkból a rombolás után visszatérő diákok behatoltak Kolozsvárra, ahol szintén zavargást rendeztek és többek között össze-törték a Vladimirescu uccán levő zsinagógát is, ahol az egyik imádkozó talmudistát, H. B.-t úgy megverték, hogy elvesztette egyik szemét, kiesett három foga, betört a bordája és az állkapcsán is súlyos sérü-

léseket szenvedett. A sebesült ember, akinek sérülései az egész életére kiható következményekkel jártak, pert indított az állam és Kolozsvár városa ellen, felelőssé téve őket a sérüléseikért. A kolozsvári törvényszék megállapította a sebesülés tényét, azonban úgy az állam, mint a város ellen indított keresetet elutasította. A törvényszék ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a város nem felel a sérülésekért, mivel ostromállapot lévén, a rend fenntartását kivették a város kezéből és azt más hatóságokra bízták, akik a csendőrséggel együtt

voltak hivatottak a rend fenntartására. Mivel tehát a rend fenntartását átvette az állam a várostól, tehát a város felelőssége ebben a pillanatban megszűnt.

Ami az államot illeti, a törvényszék az-al indokolta álláspontját, hogy az államot csak saját alkalmazottai és emberei részéről történt tettek miatt lehet felelőssé tenni és ennél fogva, minthogy a diákok nem állami alkalmazottak, az állam nem felelhet értük.

A kereset elutasítása miatt az alperes a táblához fellebbezett. A tábla alapos bizonyítást rendelt el és tucatszámra hallgatta ki a tanukat, akiknek a vallomás alapján, valamint a bemutatott írásbeli bizonyítékok alapján a következőket állapította meg:

1. A rendfenntartást az állam vette át és a csendőri és más hatóságokkal akarták azt fenntartani.
2. A nyomozó szervek bizalmas információi alapján a kolozsvári állami hatóságok pontosan értesítve voltak a diákok zavargási szándékáról, a diákok számáról, a nagyváradi eseményekről, stb.
3. A rendfenntartó karhatalmak evégből intézkedéseket is tettek, hogy a diákok behatolását Kolozsvárra megakadályozzák.
4. Ezek az intézkedések azonban elégtelenek és hiányosak voltak és így nem tudták elhárítani a diákok behatolását Kolozsvárra és megakadályozni a rombolást.
5. Egyes állami közegek nem védtek meg az áldozatokat a bántalmazásoktól.

A fenti tényállások alapján a tábla megállapította az állam felelősségét és megsemmisítve a törvényszék ítéletét, utasította a törvényszéket, hogy újból ítélkezzen a kár mennyiségének kérdésében. A tábla a város elleni keresetet elutasította.

Primăria Municipiului Cluj

No. 3751/1937.

Publicațiune

Primăria Municipiului Cluj, inchiriază pe cale de licitație publică sau oferte scrise, închise în plic și sigilate, localul din strada Londrei, lângă localurile de prăvălie de pe terenul fostului Muzeu Etnografic, în vederea construirii unui chiosc, pe timp de 5 (cinci) ani, în condițiunile prevăzute în caetul de sarcini.

Licitatiia se va ține la 27 Iulie 1937, ora 11 a. m. în sala de ședințe a Primării, în edificiul situat în strada Regina Maria 1, etaj, conform art. 88-110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, R.O.C.L. și normelor generale de licitații, aprobate prin Jurnalul Consiliului de Miniștrii și publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

Odată cu predarea ofertei, concurenții vor depune în plic separat, în numerar sau efecte garantate de stat, garanția provizorie de 5% din suma totală a chiriei oferită pe întreaga durată, majorată cu costul lucrărilor de construirea chioscului.

Condițiunile generale de licitații se pot vedea în biroul Serviciului Financiar, în edificiul situat în strada Mihail Kogălniceanu No. 4, camera 3, etaj, stânga în ficare zi de lucru între orele 9-12 a. m. Cluj, la 16 Iunie 1937.

Primăria Municipiului Cluj.

— Véres sztrájkmozgalom a Trinidad-szigeti Port of Spainben. Port of Spainből (Trinidad szigete) jelentik: A petróleumszondamunkások sztrájkja kiterjedt a többi iparágára is. A sztrájkolók és karhatalom között összeütközések voltak. Tegnapi 12 ember vesztette életét és 24 súlyosan megsebesült. Az Ajay angol páncéloshajó 250 fegyveres tengerészt tett partra. Egy másik angol hadihajót is várnak Port of Spainba.

a fiatal Rockefeller-
elvetek vallott, a
geinek tekinteté-
Grökséget, mint
egyéneknek lehe-
k által felhalmo-
anem úgy fogta
zositja legjobban
nek lehetőségét.

göző Rockefellerek

tagjainak dolgoz-
néz munkát kellett
ora ifjuságuktól
kre állott vagyon
y tékozlójuk, ha-
ret jelentett. Más-
teményem szerint
a nagy vagyonok
Ebben a tekintet-
ek John Piermont
évi terminust
kezeiben lévő
állam nem türi
és önmaga akarja
szerint a jövedel-
mondanom, hogy én
feller, akinek ilyen
ezében. Mindennem,
megy az apám által
tulajdonába. De a
fel itt sem, mert
írni, hogy az össze-
hölteni, nem pedig
kamatokat. Nyen-
vagon szét fog
számára.

adhatok: sokszor
gyűjtöttük és ho-
a kincseket. Csak
munkával és szilárd-

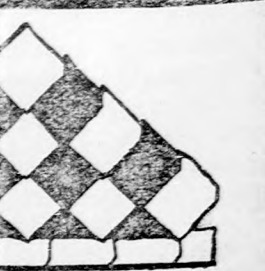

s tervei

alaplított

A a mocsár lecsapolá-
k 150 ezer fontba ké-
36 család mezőgazda-
lehetővé ezen a vi-

val tárgyalt. Bucur-
ache tegnap este Gri-
tott hosszabb tanács-

al (Eternit)
l-
és a fedél faanyagánál
el. Díjmentes ajánlattal
a de ardesie artificiale
ud. Bihor

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK
ha Bucurestibe jönnek, a
GRAND HOTEL
„LAFAYETTE”
ben, Calea Victoriei 11. sz. alatt laknak

Központi fekvés. Teljes modern komfort. Nagyon mérsékelt árak.

Modern, új kőser ecetgyár Oradean. Prima minőség, versenyképes árak. Kérje mindezt az elsőrangú

ort. kőser
TIGRIS ECETET כשר אף למהדרין מהמהדרין
a gyár a nagyváradi ort. rabbinátus kaszusz-bizottságának a felügyelete alatt működik. Fabrică de Oțet Tigru Oradea. Telefon 503.

Közgazdasági hírek

Ma délelőtt aláírták az új dán-román kereskedelmi szerződést.

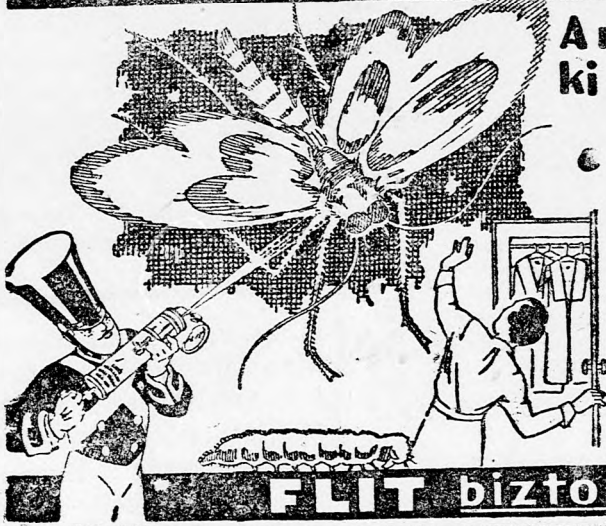
Ausztria 20 vagon kajszinbarack kontingenszt nyújt Romániának.

Lengyelország a Románia által szállított tengeri számára nyújtott vámentességet június 30-ig meghosszabbítja.

Ma délelőtt folytatták a 88 kartel osztályozási munkálatait. Intézkedések történtek, hogy mindazon karteleket, amelyek nem lettek bejelentve, feloszlassák.

A Capitala szerint a kontingenciális hivatal mellett működő magánosok devizaigényléseivel foglalkozó bizottság újabb intézkedésig beszüntette a francia frank engedélyezését.

Szörjón FLIT-et a garantált hatású rovartörőt

A molyok nagy kárt okoznak irtással ki őket petéikkel együtt FLIT-tel!

Flit a rovartörők élén áll. 90 nemzet használja... Ez a legjobb bizonyíték. A Flit összetételét sohasem tudták utánozni. Azaz a két tulajdonsággal bír, amely a tökéletes rovartörőt jellemzi: ortomorfian az emberre és halálhozó az állatokra. Ezért utasítva vásárolni a Flit készítményeket. Hogy biztos legyen a Flit-tel, hogy valóban az egyedül valódi Flit-tel szolgálják ki, kérje a sárga dobozt a fekete szalaggal és katonával.

Szörjón a rómaiak és sárkányok kedvenc FLIT-PORT; a rovartörő postai értesítésre elpusztulhat.

FLIT biztosan ÖL!

IRÓK ÉS IRÁSOK

Bibliai konkordanciákról

Mandelkern „Veteris testamenti concordantiae hebraicae atque chaldaicae”-jének új kiadása alkalmából

A konkordanciák szövegeket; egy-egy mű szavainak ábécé sorrendbe szedett jegyzékei, az előfordulási helyük megjelölésével. Van Shakespeare, van Luther, van Dante konkordancia. A legerjedetebbek persze nem ezek, hanem a bibliai konkordanciák, amelyek a szentírás szóanyagát gyűjtik egybe és megjelölik a fejezetet és a verset, ahol az egyes szók megtalálhatók.

Az első bibliai konkordanciák gyökerei a középkori hitvitákig nyúlnak vissza. A zsidó-keresztény disputációk — a multkoriban részletesen írtam róluik — főleg a szentírás ótestamentumi részének értelmezése körül folytak. A megvitátott vers könnyebb megtalálása érdekében Hugo de Sancto Claro 1244-ben a Hieronimus latinnyelvű biblia-fordításából, az u. n. Vulgataból, konkordanciát állított össze; a szájhagyomány szerint 500 dominikánus szerzetes segítette a munkájában. Ez a konkordancia nem az eredeti alakjában, hanem Arlotto de Prato 1290-ből származó átdolgozásában került aztán közhasználatba.

E két mű mintájára készült aztán az első héber nyelvű konkordancia. Annnyira a nyomukban dőög, hogy a citált szavak előfordulási helyének megjelölésénél szintén a Vulgata sorrendjét követi, amely pedig lényegesen eltér a bibliai könyvek hagyományos zsidó sorrendjétől. Továbbá a hely megjelölésénél Stephan Langton canterbury-i érsek 1205-ből származó fejezet beosztását követi, amely szintén ismeretlen volt ez ideig a zsidóságban. A masszora ugyanis szedarim-ra osztja be a szentírást és ezeknek két csoportját: a zárt és a nyílt (szetumot és peszuchot) szedarimot ismeri.

Vannak azonban a héber konkordanciának új jelességei is. Például: a fejezet és a vers megadásával idéz, tehát a mai idézési mód-szernek első alkalmazója. A latin elődei még nem jelölték meg a masszora szerinti verset is, hanem csak a szó körülbelüli előfordulási helyét a caputban. Tömör, a legtöbbször sajnós túlrövid héber nyelvű magyarázatát is adja a szentírás szavainak.

A mű keletkezési ideje 1437—1447. Nyomatásban Velencében jelent meg először 1523-ban. Azóta számos kiadást ért meg, a magyarázatait lefordították latinra, a hibáit kigyomlázták, a hiányosságait igyekeztek kiegészíteni. Effele súlyosan a latba eső hiányosságok többek között: a szavakat nem hozza az eredeti alakjukban, hanem csak a gyökereiket szerepeltet. A tulajdonneveket, a viszonyzókat, nemkülönben az arameus szókat teljesen mellőzi.

Hogy ki a szerzője a héber konkordanciának, nem tudjuk biztosan. Az első kiadásban ugyanis két különböző név szerepelt: Jiczchak Natan és Mardecháj Natan. Az első név a mű bevezetése alatt és a belső fedéllel, a másik név a külső fedelen. A mű címe is variál. Egyszer: Meir natib, másszor: Jair natib. Egyéb címek: Or zoria, Netibot olam, Rechobot. Cassuto professzor, aki az Encyclopaedia Judaica-ban cikket írt a Konkordanciákról, ehhez képest hiszi, hogy több szerző műve. Akadnak, akik a Mardecháj nevet saját hibának tartják és megint mások, akik sinuj hasam-et, betegség esetén szokásos név változást sejtnek az első editio eltérő nevei mögött. A Jiczchak Natan szerzősége erősen valószínű. Közismert hitvitázó volt, akinek több disputációs műve, vagy e fajta művének írásbeli nyoma maradt ránk. A hitvitázók támogatására szánt Konkordancia beillik tehát az alkotásainak sorozatába.

Kéziratban maradt fenn az Elia Levita konkordanciája, amely keresztény főpapi mecenásának, a viterboi Aegidiusnak megrendelésére készült és amely inkább masszoretikus célkitűzéseket akar elérni. A későbbi konkordanciák kivétel nélkül a Natan műve után igazodnak. A leghíresebbek közöttük: Marius de Calasio franciskánus szerzetesnek 1621-ben Rómában és a zsidófaló Johannes Buxtorf professzornak 1632-ben Bazelben kiadott műve. Calasio az idézett héber bibliai verseket a Vulgata latin fordításában is hozza és megtoldja a Natan szókincsét a tulajdonnevek jegyzékével; ám ezeknél mindig csak egy-egy verset emel ki példaként. Buxtorf, hogy a művét nyelvéitthesse, két zsidó tanítót foglalkoztatott állandóan és ezek számára tartózkodási engedélyt is kieszközölt a zsidómentes Bazelben. A Natan héber szövegeit latin fordításban is hozza és sokat merít az Elia Levita, továbbá a David Kimchi masszoretikus és gramatikai munkáiból. Pontozva hozza a szöveget és minden szót, a gyökér szerinti csoportosítás egyébkénti fentartása mellett, az előfordulása formájában idéz. A zsidó tudósok konkordanciái közül a híres Delitzsch professzor tanítójának, Julius Fürstnek műve (1840 a megjelenésének éve) volt nagy ideig a legsikerültebb. A szomagyarázatai tökéletesebbek, tudományosabbak mint az elődei és az Istennév előfordulási helyeinek felsorolásával, nemkülönben a Buxtorf többzernyi kihagyásainak pótlásával is jelen-

tősen előbbrevítte a konkordancia ügyét. Toronymagast áll minden elődjének munkája felett az orosz-zsidó Salomo Mandelkern 1895-ben, Lipcsében megjelent konkordanciája. Mandelkern újheber költő volt és tudós, jogi és bölcsészeti-doktor, egyképpen ismerte tehát a héber nyelv szépségeit és nyelvészetének minden ágát-bogát. A viszonyzókat, a tulajdonneveket, az arameus szók egyképpen belekerülnek a művébe, melynek Széfer héchal hakodes a héber címe. Minden szót tömören megmagyaráz héberül és latin nyelven, a tradicionális zsidó sorrendhez tartja magát, a filológiája korszerű nivón áll.

Eveken át és gondnal, a céhbéli nyelvész szövetség elnöke akribiájával dolgozott Mandelkern ezen a nagy munkán, amelyből két kiadás látott napvilágot. A nagy és teljes kiadás, amely nemcsak a szó előfordulási helyét jelöli meg, hanem hozza a masszora szerinti szövegben a citált verset is. Később pedig egy editio minor, amely beírte az előfordulási helyének közlésével. Am minden szorgalom és körültekintés ellenére a hibák ezrei csuszak be a nagy műbe. Hibás szomagyarázatok épp úgy találhatók benne, mint téves versformák, vagy helymegjelölések. Ezekre a könyve megjelenése után részben maga Mandelkern is ráébredt. A tulnyomó részüket azonban Sven Hermer professzor állapította meg. Kivétel Dr. Brody, a volt prágai főrabbi, dr. Jakob dortmundi rabbi, Zalmanovitz-Wilna és még vagy egy tucatnyi zsidó és nem-zsidó tudós böngészte át az 1568 oldalas lexikon formátumú művet és javított ki a hibáit, egészítette ki a hiányait.

Ezt az új és átdolgozott kiadást jelentette most meg a berlini Schocken-Verlag F. Margolin szerkesztésében. A hibák legnagyobb részét sikerült az eredeti szövegben kijavítani, s így össze-vissza vagy 300 kigazítás soraközik fel a könyv záróadékaiban, amellyel a zsidó tudományosság nagyot nyert, a zsidó tudományos irodalom jelentősen gyarapodott. (t. i.)

Romániában a fizetések 40 százalékkal maradnak alul a nemzetközi összehasonlításban, tehát éppen annyival, amennyivel az életstandard az árak drágulásával, egyoldaluan emelkedett.

A kollektív szerződések felújítására az egész országban most folyó tárgyalások során valószínűleg érezhető is lesz a fizetéseknek az árakhoz való kiegyenlítődések kísérlete.

Mi újság a külföldi piacokon?

A „The Wool Record” legújabb adatai szerint az angol pamutipar 100 millió font investícióval, 40,5 millió orsó- és 515.000 szövők állománnyal kb. félmillió embert foglalkoztat. Évi termelése: 1,225 millió font pamutfonal, 3,354 millió négyzetyard pamut méteraru és 425 millió négyzetyard műselyem- és műselyemmel kevert szövet.

Elhalasztották az Egyiptomban — Kairóban, illetve Alexandriában — megtartandó nemzetközi pamutkongresszus nyitásának időpontját. Az új terminus: 1918 január 26.

Jugoszláviában olasz napiparosok szakértők bevonásával tanulmányozzák újabb gyár-alapítások lehetőségét. Előreláthatólag a közeljövőben olasz tőkeérdekeltség automobilygyárat épít Jugoszláviában. Azt is terve veték, hogy az Olaszországban feleslegessé vált pamutfonó orsók egy részét Jugoszláviába telepítik át. Macedónia déli részében, ahol a legtöbb gubót termelik, olasz mintára rendzik be a selyemtenyésztést. Érdekes, hogy Jugoszláviában is folytak a tárgyalások a műrostgyár létesítésének ügyében, amely valószínűleg a SNIA VISCOSA leányvállalata lesz.

A nemzetközi gyapjuszövetség 13-ik konferenciáját 1937 június 17—19-ig Párizsban tartja meg. A különböző bizottságok a legutóbbi varsói konferenciának jelentéseit (az eladási és hitelfeltételek egységesítéséről, a „tisztá gyapju” elnevezés definíciójáról s finomsági megjelölések egységesítéséről stb.) tárgyalják.

Németországban hova-tovább jobban érzik a cellulozefa és a papirgyártáshoz szükséges ugynevezett Schleifholz hiányát. A papirgyárak már rendelkeztek belföldi erdei fenő és bükkfa használatára, azonban nem tudják nélkülözni a luc- és jegegyenyefenyőt. A Reichsforstmeister most rendeletet adott ki, mely a külföldről importált cellulozefa elosztását és a belföldi árakat szabályozza.

Anglia faimportja folyó év első harmadában a mult év hasonló időszakával szemben mennyiségben 18, értékben pedig 41 százalékkal növekedett. Folyó év első harmadában 3,08 (2.19) millió font értékű volt a faimport, ami mennyiségben 243.460 (207.690) standardnak felel meg.

Jugoszlávia faexportja rohamosan emelkedik. Folyó év április havában 11.630 vagon különféle faanyag vol a kivitel, 100 millió dinár értékben. Január—április hónapokban 85 százalékkal volt több az export, mint a mult év hasonló időszakában.

Az új banktvény (a sajtóhibákat helyesbítő törvényrendelettel) magyarul dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Memorandumul 24. Ára 40, vidékre 50 lej.

Ügyvédek számára nélkülözhetetlen az „Indexul Legilor” most megjelent kiegészített kiadása, amely 1919 január 1-től 1937 június 1-ig közzétett törvények, rendeletek stb. világos áttekinthető címűre a hivatalos lapban való közzététel pontos feltüntetésével. Könyvtári forgalomba nem kerül. Ára utánvétellel 120 lej. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Rösler Viktor Cluj, str. V. Goldis 20. c.

KÖZGAZDASÁG

Jelentős mértékben emelkedtek külföldön az alkalmazotti fizetések

A Prezentul érdekes összehasonlítása a romániai és külföldi fizetések között

Bucuresti, június 23. (Az Uj Kelet tud.) A Prezentul című lap érdekes összehasonlító táblázatokat közöl a most megindult gazdasági fellendülésnek a köztisztviselői fizetésekre való átalakító hatásáról. A gazdasági fejlődés jele, hogy a nyugati országokban a krízis előtti nivóra emelkedtek újra a fizetések. A nemzetközi munkahivatal adatai szerint Angliában, Svédországban és Belgiumban a köztisztviselői fizetések statisztikája a következőképpen alakul: Ha az 1929-es fizetési nivót a 100-as egységsszámmal jelöljük meg, ugy megállapítandó, hogy 1931-ben az arány 98-ra, 1932-ben 96-ra, 1933-ban 95-re csökkent. 1934-ben újra a köztisztviselői fizetések nivójának emelkedésével találkozunk és pedig ebben az évben emelkedett újra 96-os arányszámra, 1935-ben már 97-re, míg 1936-ban elérte a száz-as egységsszámot.

1936-ban hatmillió angol munkás részesült fizetésemelésben, mely 5,6 százaléktól 16 százalékgig terjedt. Mint ahogyan az adatok is bizonyítják, a krízis mélypontja

a fizetések szempontjából 1933 volt. Ugyan ez történt Svédországban is. Belgiumban 1933-ban a fizetések 11 százalékkal emelkedtek, de még mindig nem érik el az 1929-es nivót, melytől 7 százalékkal különbség választja el. Franciaországban az ismert körülmények között viték ki a fizetések emelését és még Olaszországban is 30 százalékkal emelték az illetményeket.

Ezzel szemben Romániában a helyzet 1933 óta változatlan, jöllehet ezidő óta az élet 30—40 százalékkal drágult. A munkaügyi minisztérium az 1914-es fizetéseket tekintti kiindulási alapnak és ahhoz viszonyítva 1927-ben az 2710-es arányszám jelzi a fizetések nivóját. 1928-ban 2750, 1929-ben 2800 volt a fizetések jelzőszáma, ami ettől kezdve rohamosan csökkenni kezdett és 1930-ban 2600, 1931-ben 2300, 1932-ben 1800, 1933-ban 1700, 1934-ben 1700, 1935-ben is 1700, míg 1936-ban 1672 és 1937-ben sem volt még érezhető változás. Míg tehát az összes országokban a fizetések elérték az 1929-es év nivóját, addig

Szo
mely

PARIZS, ju
nök megalakított
előrelátható volt
programjának: to
hogy az új kor
többsége (15) a
cialistákhoz, mig
sági ifjuság egy
miniszterelnök
hadügyminiszter
Auriol, az eddigi
nizster Bonnet
Auriolal szembe
mány jövő hét
Az új korm

Az új francia k
alakult. Chaute
terjesztette Lebr
Helyettes min
pénzügyminiszter
miniszter Yvon
Max Dormoy, igaz
Auriol, hadügym
miniszter Pierre
ter Campinchi, f
kereskedelemügyi
munkaügyi Mauri
André Favier,
Zay, gyarmatügyi
díjügyi Albert R
Baptiste Lebas, k
cart, államminisz
Maurice Violette
A kormány jun
a parlamentben.
rei közül a követ
pártnak: Blum, F
Monnet, Mautet,
Chautemps m
óra 10 perckor be
kormányja tagjai

A kormány ö
temps a következ
újságírók előtt:
— Mint látják,

Vás
k
k
S
ö
Huz
h
4000
E
El
jel

Szociáldemokrata többségű, népfronti kormányt alakított Chautemps, melyben Leon Blum a miniszterelnökhelyettes

Az új kormány letette az esküt

A pénzügyminiszeri tárcát Bonnet radikálissocialista, washingtoni nagykövet kapta

PÁRIZS, június 23. Kedd éjszaka 11 órakor Chautemps designált miniszterelnök megalakította kormányát, amely már le is tette az esküt. Az új kormány, mint előrelátható volt, teljesen a néparcvonal pártjaira támaszkodik és a néparcvonal programjának további megvalósítására törekszik. Ennek legfőbb bizonyítéka az is, hogy az új kormány személyi összetételében is alig változott. A kormány tagjainak többsége (15) a szociáldemokrata párthoz tartozik, tizenhárom tagja a radikálissocialistákhoz, míg a demokratikus baloldal négy, a szocialista unió kettő, a köztársasági ifjuság egy taggal van képviselve a kormányban. Leon Blum, mint helyettes miniszterelnök veszt részt a kormányban, Daladier előzeteskedése folytán, aki a hadügyminiszeri tárcát tartotta meg. Külügyminiszer újra Delbos lett, míg Vincent Auriol, az eddigi pénzügyminiszer az igazságügyi tárcát kapta. Az új pénzügyminiszer Bonnet lett, aki radikális-socialista, jelenleg washingtoni nagykövet és Auriollal szemben a liberálisabb szellemű pénzügyi gazdálkodás híve. Az új kormány jövő hét keddjén mutatkozik be a parlament előtt.

Az új kormány megalakításáról alábbi tudósításaink számolnak be:

Az új kormány-lista

Az új francia kormány az éjszaka megalakult. Chautemps a következő névsort terjesztette Lebrun elnök elé: Helyettes miniszterelnök: Leon Blum, pénzügyminiszer Georges Bonnet, külügy miniszer Yvon Delbos, belügyminiszer Max Dormoy, igazságügyminiszer Vincent Auriol, hadügyminiszer Daladier, légügyi miniszer Pierre Cot, tengerészeti miniszer Campinchi, földművelésügyi Monnet, kereskedelemügyi Fernand Chapsal, közmunkaügyi Maurice Queuille, munkásügyi André Fevrier, nemzetevelésügyi Jean Lay, gyarmatiügyi Marius Moutet, nyugdíjügyi Albert Riviere, postaügyi Jean Baptiste Lebas, közegészségügyi Mor Rucart, államminiszterek: Albert Sarraut, Maurice Violette és Paul Faure.

A kormány június 29-én mutatkozik be a parlamentben. Az új kormány miniszterei közül a következők tagjai a szocialista pártnak: Blum, Faure, Auriol, Dormoy, Monnet, Mautet, Fevrier, Riviere, Lebas. Chautemps miniszterelnök éjszaka 11 óra 10 perckor bemutatta Lebrun elnöknek kormánytagjait.

A kormány összeállítása után, Chautemps a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— Mint látják, népfronti kormányt alakítottam. Megszüntettem a nemzetgazdasági minisztériumot, mert mostantól kezdve a pénzügyminiszer lesz a gazdasági bizottság elnöke is. Köszönetet mondok mindazoknak, akik támogatták, különösen a sajtónak és parlamenti kartársaimnak. Külön kell köszönetet mondanom jóbarátomnak, Leon Blumnak, aki értékes együttműködésével támogatott, valamint Daladiernek, aki önszántából lemondott a miniszterelnöki tisztről. Kormányom híve marad az egyetemes szavazás által kifejezésre jutott akaratnak s folytatni fogja a népfront programjának változtatását. A legfontosabb feladat a pénzügyek rendezése. Nem haboztam, hogy ennek a tárcának vezetésére Georges Bonnet jóbarátomat hívjam meg, akinek ezirányú képességei kétségbevonhatatlanok. Az új kormány kedd előtt nem jelenik meg a szenátus és kamara előtt, mert az új pénzügyminiszer ezidő szerint nincs Franciaországban, viszont jelenléte itt elengedhetetlen.

Az eskütétel

Párizsi jelentés szerint Chautemps új francia kormánya éjfélkor letette az esküt a köztársasági elnök kezébe. Az eskütételnél egyedül Bonnet, az új pénzügyminiszer nem volt jelen. Bonnet Franciaor-

szágnak Egyesült Államokbeli nagykövete volt s mint ilyen csak a napokban hagyhatja el régi állomáshelyét és 28-án érkezik Párizsba. Az új kormány emiatt csak jövő kedden mutatkozik be a kamarában.

Az új kormány megalakításának visszhangja a sajtóban

A kormányválság megoldásával kapcsolatban a Le Matin azt hangoztatja, hogy pénzügyi téren Chautemps vissza kíván térni az egészséges liberális ortodoxiához. Az ő és Bonnet jelenlétének a kabinetben igen kihangsúlyozott fontossága van. A bizalom helyreállításáról és a szünidő meghosszabbításáról van szó, ami biztosítaná a társadalmi fejlődés gyors ritmusát folytatva megemelt nemzetgazdaság egyensúlyát.

A Le Journal szerint nem kétséges, hogy a két ház szavazatai támogatni fogják a kormányt munkájában. A l'Ere Nouvelle szerint elérkezett a békéltetés ideje és a nemzeti összefogás pillanata. A Le Populaire azt írja, hogy a néptömegek bizalma annál nagyobb lesz, minél gyorsabban megállapítják, hogy a szocialista párt által hozott áldozatok a népfrontba lépett többi tényező lojalitása által kompenzálódnak. A L'Humanité a következőket írja: Mi azok között vagyunk, akik azt akarják, hogy a kormány munkássága sikerrel jár-

jon, de tartjuk magunkat ahhoz, hogy sikerüljön a program megvalósítása koronázza meg.

A néparcvonal egységért

Ujabb jelentés szerint a jövő csütörtökön a Place du Nation-on és Vincennesben nagy népgyűlés lesz a nemzeti népegység tanácsának tegnapi hozott határozata értelmében. A néparcvonal egysége fenntartásának és programjának tiszteltetését tartását fogják követelni.

Az első minisztertanács

Mint Párizsból jelentik, a Chautemps-kormány holnap tartja első minisztertanácsát, amelyen Lebrun fog elnökölni. A kormány kedden mutatkozik be a parlamentnek. Addig hazaérkezik Bonnet pénzügyminiszer, volt washingtoni nagykövet, aki ma este száll hajóra Newyorkban.

Egyidejű bucaresti jelentés szerint, a bucaresti lapok, foglalozva a franciaországi politikai változásokkal, azt állítják, hogy az semmiben sem fogja befolyásolni a két ország közti viszonyt és a nemzetvédelmi kérdések rendezését, amiben a román kormány és a Blum-kabinet állapodott meg. Azon tárcák vezetői, akiknek közvetlen kapcsolatuk van ezen kérdéssel, nem változtak.

„Az apám hazudik:

nem érzelmi, hanem anyagi okok miatt lőtte le Stravolcát“

A merénylő 17 éves fiának érdekes nyilatkozata

Bucaresti, június 23. Ma délelőtt a hatóságok folytatták a vizsgálatot Tonegaru bűnügyében. Mindinkább az a meggyőződés alakul ki, hogy érzelmi okok csak igen kismértékben játszottak közre a tragédiában és inkább csak ürügyül szolgáltak. Feltételek szerint anyagi érdekek késztették Toneagut tette elkövetésére. Több tanut hallgattak ki, akik jelen voltak a verekedésnél. Toneagut ma délelőtt a rendőrfőnökségre szállították abban a véres ruhában, amiben gyilkossági kísérletét elkövette. Beidéztek ma délelőtre Florica Zorila kisasszonyt is, aki azonban

nem jelent meg. Elrendelték elővezetését.

Tonegaru 17 éves fia ma nyilatkozott egyik fővárosi lapnak és nazugságoknak nevezni apja azon állítását, hogy Stravolca együtt élt volna anyjával.

— Barátok voltak, ennyi az egész — mondja a fiu, aki szerint apja és Stravolca között pénzbeli ellentétet merültek fel. „Az esküdtéknek mindent elmondok“ — mondotta a fiatal Toneganu, aki már régóta külön él apjától.

Stravolca állapota egyébként, a sebész beavatkozás után, valamivel javult.

Ujabb hadijelentések a spanyol frontról

A felkelők a baski offenzíva további sikereit adják hírül

Madrid, június 23. A hadügyminisztérium jelent: A biscayai fronton az ellenség átlépte a Reuteurb folyamot és sikerült néhány külsőmennyiségnek megvetniük lábukat a Leburcena, Regato és Retuerto dombokon. A köztársaságiak megerősítették állásukat.

A santanderi fronton a köztársasági tüzérség hatékonyan bombázta az ellenség csapatösszevonásait Rihoronál. A Tagetól délre az ellenség sikertelenül támadta meg Sierra de Alarcont. A köztársaságiak elfoglalták Cerro Delmedronot, amely igen fontos stratégiai pont.

Salamanca, június 23. Havas. A felkelők felkelők vezérkara így összegezi a különböző frontokon levő helyzetet: A biscayai arcvonalon a csapatok folytatják előnyomulásukat anélkül, hogy túl nagy nehézségekbe ütköznenek. Portugálén környékén másik két ellenséges század megadta magát. Összesen 4000 kormánykatonát pártolt át a felkelők-höz.

A santandrei fronton visszavertük a köztársaságiak támadását. A leoni arcvonalon az ellenség elmúlt éjjel megtámadta állásain-

kat. A támadást visszavertük és állásainkat megerősítettük. Az aragoni fronton Jaca körzetben Sierra Tenedenaranál megelptünk egy ellenséges különítményt, amely igen sok embert veszített.

A Franco kormány jelenleg 34 tartományi székhelyt ural, míg a köztársaságiak uralma csak 16 tartományi székhelyre terjed.

Három embert halálra sujtott a villám Arad közelében

Arad, június 23. (Az Uj Kelet tud.) Három halálos áldozata van Arad környékén a viharoknak. Az Arad közelében lévő Gyarmata községben tegnap a villám agyonsujtotta Szigeti György 39 éves gazdálkodót és egy Famp nevű 18 éves mezei munkást, akik a földeken dolgoztak. Ugyancsak Arad közelében Borossebes községben a villám agyonsujtotta özvegy Muntean Jánosné asszonyt, aki a háza melletti kertjében kapált.

Vásároljon kolozsvári Zsidó-kórház sorsjegyet!

Segít szegény betegeken és örömet szerez önmagának

Huzás 1937. augusztus hó 5-én

4000 sorsjegy, 400 nyeremény Egy sorsjegy ára 50 le!

Elárusítók Erdély és Bánát minden jelentősebb városában

40 százalékkal közeli összehasonlívival, amennyivel drágulásával, egy-

ek felújítására az olyó tárgyalások lető is lesz a fizető kiegyenlítődsé-

di piacokon?

megujabb adatai sze- 100 millió font in- rsó- és 515.000 szö- 600 millió embert fog- 1.225 millió font pa- gyzetyard pamut gyzetyard műselyem- szövet.

ptomban — Kairó- an — megtartandó esszus nyitására 1918 január 26.

napiparosok szakér- nyozzák újabb gyár- előreláthatólag a kö- ekeltség automobí- an. Azt is tervbe vet- ében feleslegessé vált zét Jugoszláviába te- éli részében, ahol a blasz mintára rend- st. Érdekes, hogy k a tárgyalások a ügyében, amely va- COSA leányvállalata

övetség 13-ik konfe- 17-ig Párizsban b bizottságok a leg- ának jelentéseit (az t egységességéről, a s definíciójáról s egységességéről stb.)

tovább jobban érzik gyártáshoz szükséges hiányát. A papírgyá- belföldi erdei fenyő azonban nem tudják nyefenyőt. A Reichs- tet adott ki, mely a lozefa elosztását és a za.

év első harmadában ával szemben meny- pedg 41 százalékkal első harmadában 3.08 volt a faimport, ami 07.990) standardnak

rohamosan emelke- avában 11.630 vagon kivitel, 100 millió április hónapokban az export, mint a ban.

(a sajtóhírbakat he- tel) magyarul dr. n Cluj, Memorandum

a nélkülözhetetlen az megjelent kiegészített uár 1-től 1937 jú- nyek, rendeletek stb. tára a hivatalos lap- os feltüntetésével nem kerül. Ara után- hető a szerzőnél: Dr. V. Goldis 20. c.

SPORT

Románia nem készül elég komolyan a Svédország elleni vasárnapi mérkőzésre

A közöny indokolatlan, mert jó a svéd válogatott

Cluj, június 23. (Az Uj Kelet tud.) Románia válogatott labdarúgócsapata rövid egymásután vasárnap harmadik mérkőzését játssza. Aprilis 18-án Csehszlovákiával, június 6-án Belgiummal, míg ezuttal Svédország válogatottjával. Csehszlovákia ellen európai viszonylatban is elsőrangú eredményt ért el a román válogatott, az eredmény 1:1 volt. Belgiumot, ha nem is nagy gólaránnyal, de legyőzték 2:1-re. Mindkét mérkőzésre, amint ez helyénvaló, komolyan készült fel a román csapat és a megérdemelt siker nem maradt el.

Annál különösebbnek és érthetlenebbnek tűnik, hogy a vasárnapi Svédország-Románia mérkőzésre milyen hangtalanul, majdnem érdektelenül készül Románia. A szövetség vezetői, a válogatóbizottság tagjai, de a sajtó is úgy véli, hogy Svédország sokkal könnyebb ellenfél, semhogy különösebb előkészületekre szükség volna. Nos, ez nagy tévedés. Még azonban, ha így is volna, sem indokolná a szövetségi vezetők lanyha tevékenységét. De nem így van. Svédország igen komolyan veszi a Románia elleni mérkőzést. Két győri mérkőzésen készült a vasárnapi bucaresti találkozóra és milyen mérkőzés! Világ-bajnoki selejtező keretében az elmúlt héten Finnországgal, míg vasárnap Esztország válogatottjával játszott és mindkét mérkőzést nagy gólaránnyal nyerte. Előbbit 4:0-ra, utóbbit 7:2-re győzte le. Tehát nem triálmérkőzéseket játszott Svédország válogatottja, hanem a legkomolyabb jelentőségű mérkőzéseket követve együttesét össze. És vajjon elfelejtették a szövetség vezetői, hogy nemis olyan régen Svédország válogatottja Stockholmban 7:1-re győzte le a román válogatottat??

Könnyen végzetes lehet tehát az a mód, ahogyan a labdarúgás vezetői a vasárnapi mérkőzésre gyakorlómérkőzés elé komolyabb előkészületek nélkül tekintenek. Nem elég papíron összeállítani a csapatot, legalább egy komoly előmérkőzésre szükség lett volna. A vasárnapi mérkőzés, komoly előkészületek híján könnyen csorbát ejtethet a Vénus gyenge KK szereplése által amugyis megkérdőjelezte román labdarúgás tekintélyén.

Két kivétellel a Belgium elleni csapat játszik Svédország ellen

Bucuresti, június 23. (Az Uj Kelet tud.) A vasárnapi Román Kupa döntőn és a Vénus budapesti mérkőzésén mutatott formák alapján a válogatóbizottság Juga dr. elnöke mellett kijelölte a válogatott csapatot, amely vasárnap Bucarestben Svédországgal játszanak. A csapat azonos a Belgium ellen szereplő román válogatottal. Kivételt képez a jobb szélső helye, ahol a rendkívül gyenge Beke helyett Georgescu, míg Gica Popescu helyett a balszélen Dobay fog játszani. A csapat tehát a következők: Dávid, Bürger, Albu, Vintila, Juhász, Rafinsky, Georgescu, Kovács, Barátky, Bodola, Dobay.

A Svédország-Román mérkőzés előtt Románia B. és C. válogatottjai játszanak. Ezeket az együtteseket így állították össze:

B) Negru, Felecan, I., Dragomirescu, Lazar, Pop, Nistor, Gruin, Ploesteanu, Cocuiban II., Felecan II., Gica Popescu.

C) Constantinescu, Duce, Rosculeț, Petrescu, Dobra, Lupas, Dumitrescu, Voicu, Panenka, Cosma, Iordache.

Összeállították a válogatott csapat balti túrájának programját is:

Julius 4: Lodzban Lengyelország ellen.
Julius 7: Kaunasban Lettország ellen.
Julius 10: Rigában Litvánia ellen.
Julius 14: Tallinban Esztország ellen.

A túrára 18 játékost visznek el.

Olimpiai stadion épült Bucarestben. A Gazeta Sporturilor híradása szerint a bucaresti városi tanács elhatározta olimpiai stadion építését. A stadiont 120.000 néző befogadására tervezik. Még egy stadion építését vette tervbe a bucaresti városi tanács az előbb említett mellett a cserkész és országőrök ünnepeire rendezésére, ugyancsak 120.000 néző befogadására.

Svédország labdarúgócsapata ma Varsóban játszik Lengyelország válogatottjával. A mérkőzés után azonnal vonatra ül a svéd csapat, hogy a mérkőzésig hátralevő időt pihenéssel Bucarestben töltsék.

Platkó Budapestre távozik. Bucarestből jelentik: Platkó, a Venus elbocsátott edzője a hét folyamán elhagyja Romániát s egyelőre Budapestre utazik. Platkó bejelentette a

Venusnak, hogy az egyoldalú szerződésbontásért minden felelősséget a Venusra hárít s igényt tart a szerződésben kikötött végkielégítésre. A Venus vezetősége arra az álláspontra helyezkedett, hogy Platkó minden a szerződésből származó követelését teljesíti. Hír szerint Platkó máris meghívást kapott egy portugál egyesülettől s néhány hét múlva elfogadja új állását Lisszabonban.

NEM LESZ LETSZÁMELÉS A NEMZETI BAJNOKSÁGBAN. Bucarestből jelentik: A labdarúgószövetségben hivatalosan közlik, miszerint nem lehet szó a Nemzeti Bajnokság A) csoportja létszámának felemeléséről, minthogy a Consiliul Federal, amely egyedül hivatott az ügyben dönten, csak az ősszel ül össze, míg a bajnoki szezon előreláthatólag augusztus 15-én kezdődik. Az Unirea Tricolor és Crisana tehát végleg kiesnek, helyüket a Venus és a keleti csoport egyelőre ismeretlen bajnoka foglalják el.

A Venus több egyesülettel meghívást kapott még egy magyarországi mérkőzésre. A bajnokságot aledző, Eladescu dr. azonban a játékosok fáradságára való hivatkozással nem fogadta el a meghívást.

A Közép-európa Kupa első fordulójának hátralevő mérkőzései és játékosai: Pénteken, Prágában: Sparta, Admira, vezetői: Boronkay. Vasárnap, Róma: Lazio, Hungaria, vezetői: Wütrich. Budapest: Ferencváros, Slavia, vezetői: Mies. Bécs: Austria, Bologna, vezetői: Zsenisek, Zürich: Young Fellows. Vienna, vezetői: Scorzoni.

Joe Luis legyőzte Braddock világbajnokot

Csikágóból jelentik: Az új folyamán 50 ezer ember előtt tartották meg a Joe Louis-Braddock világbajnoki ökölvívőmérkőzést, melyet a néger versenyző, aki végig fölünyben volt, a nyolcadik menetben kiütéssel nyert meg. Louis ezzel a győzelmével jogot nyert arra, hogy a világbajnoki címért megmérkőzzék Schmelinggel, ha ez megynem a Braddock elleni világbajnoki döntőt.

Az ökölvívő mérkőzésről az alábbi részleteket közölhetjük:

A Comiskey Park-beli arénában 50.000 néző előtt bonyolították le a James Braddock-Joe Louis világbajnoki ökölvívő mérkőzést. A bevétel 750.000 dollárt tett ki. A fekete Louis a 8-ik menetben kiütötte ellenfelét. A mérkőzés így folyt le: 1. menet: Braddock támad és nagy lengő ütést helyez el. A néger állkapocsütéssel válaszol és átveszi a kezdeményezést. Meglepetésre azonban Braddock jobbkézese teitelál és leteríti. A néger azonnal felkel. A menet Braddocké. 2-ik menet: Louis két erős ütést kap, azután soroz és felülkerekedik. 3-ik menet: Louis balszemén találja Braddockot, aki félig behunyt szemmel küzd tovább, Louis ezután egyre Braddock balszemét célozza. 4-ik menet: Braddock küzdökédeve fellángol, a menet az övé. 5-ik menet: Braddock háromszor egymásután fején találja a négert, aki erősen vérzik. Ez a menet is a fehéré. 6-ik menet: Louis fölünye kezd kidomorodni. Braddock két gyors feütést kap. Louis balkezese folytán elveszti egyensúlyát, balszeme egészen bedagadt, azután még egy hatalmas ütést kap. 7-ik menet: Braddock megdondatlanul boxol, viszont a néger állandóan körülötte forog és több sikerült ütést helyez el. A menet végén Braddock megtántorodik, de a gong megmenti. A 8-ik menetben Louis óvatosan kezd, Braddock közelharcot próbál, de előbb több ütést kap a testére, majd Louis két hatalmas állkapocsütése földre viszi. Braddockot kiszámolják és ajutlan viszik ki a ringből. Ez a menet csak 1 perc 10 másodpercet tartott.

SZÍNHÁZ-FILM

„Szabadtéri láz“ városszerte

Színház és közönség páratlan lelkesedéssel készül az ünnepi játékokra

Cluj, június 23. Ezek óta vajdó nagy teret valósít meg színházunk, amikor ünnepi játékok keretében, szabadtéri előadásban színrehozza a világrodalom három rendkívüli alkotását, Madách Imre halhatatlan drámai költeményét, Shakespeare legmélyebb és legizgalmasabb művét és Molnár Ferenc modern, maradandó „külvárosi legendáját“. Az ember tragédiája, a Hamlet és a Lilliom három olyan színpadi mű, amely valóban ünnepet jelent, a kultúrának mindennapi gond és probléma fölül emelő dicsőségét. Nem csoda, ha az ünnepi játékok híre általános és örömteli izgalmat keltett. Az a láz, amellyel a színház és a munkájába bekapcsolódó segítő tényezők felkészülnek az ünnepi játékokra, már átragadt a legszelebb körökre is.

A színház nagy vizsgálja

A református kollégium hatalmas udvarán rengeteg érdeklődő fordul meg, hogy az ott dolgozó mesteremberek éjjel-nappal folyó hatalmas munkája iránt érdeklődjenek. A színházi pénztárnál pedig tömegesen foglalják le a jegyeket, nemcsak kolozsvári, hanem vidéki érdeklődők is. Csak természetesen, hogy a színpadon és a színház műhelyeiben is szakadatlanul folyik a munka. Elmondhatjuk, hogy ekkora lelkesedéssel és gondfával rég nem készülték színházi előadásra. Valóságos „szabadtéri láz“ ragadta magával a színház apraját-nagyját. Bizonyos, hogy olyan anyagi áldozatokkal valósítja meg a színház az ünnepi hét tervét, hogy a kockázat egészen rendkívüli. Nemcsak művészi, hanem anyagi vonatkozásban is az utóbbi évek legnagyobb teherpróbáját fogja kiállni a színház művészi gárdája és hivatali adminisztrációja is a most következő napokban.

Esőbiztosítás

Persze szabadtéri játékoról lévén szó, az időjárási viszonyok korántsem közömbösek. Sokan kérdik jóindulattal aggodalommal, hogy mi fog történni, ha az idő kedvezőtlenre fordul. A színház kezdetben azt tervezte, hogy rossz idő esetén a színház épületében tartja meg az előadást. Ettől a tervtől azonban el kellett állni, mert a szabadtéri játékok rendezése annyira elűt a zárt színpadi

viszonylag szűk arányaitól, hogy sehogysen lehetett volna az előadást a színpad zárt keretei közé szorítani. Az igazgatóság úgy határozott, hogy ha szombaton az időjárási viszonyok miatt nem lehetne megtartani az előadást, akkor a szombatra előre váltott jegyeket a vasárnapi előadásra érvényesítik. Ha pedig az ember tragédiája vasárnapi előadását nem lehetne megtartani, akkor hétfőn este is lesz előadás és erre érvényesítik a vasárnapi váltott jegyeket. És így tovább: ha a Hamlet keddi előadását nem lehetne megtartani, akkor szerdán iktatnak be egy előadást és erre lesznek érvényesek a Hamlet előadására váltott jegyek. Végül a Lilliom csütörtöki előadása helyett eső esetén péntek este lesz egy Lilliom előadás.

Az előadás persze csak egészen alkalmatlan idő esetén marad másnapra, illetve toldódik el. Szerencsére az időjárás szerint szombaton és a következő napokon is szép idő várható, úgyhogy ezekre az esőbiztosító intézkedésekre remélhetőleg nem kerül sor.

Tudnivalók a jegyek árusításáról

A szabadtéri előadások jegyeit szerdán megkezdtek árusítani az elővételi pénztárak. A helyszínen az előadások napján délután négy órakor nyitnak a pénztárak, még pedig a közönség kényelme kedvéért öt pénztár fog működni, minden helyárkategória számára külön pénztárt nyitnak. A legdrágább hely 100 lej a legolcsóbb 20 lej, a repülőbélyegen és a színházi bélyegen kívül. Nincs tehát az a szegény ember, akinek módját ne nyújtana a színház ezeknek az ünnepi előadásoknak a látogatására. Minimális összegért feledhetetlen művészi élvezetben lesz része a kolozsvári közönségnek.

HETI MŰSOR:

Csütörtök és pénteken: Az ember tragédiája szabadtéri előadásának előkészületei miatt nincs előadás.

Szombat 9: Az ünnepi játékok megnyitó előadása a református kollégium udvarán felépített szabadtéri színpadon: Az ember tragédiája.

Vasárnap d. u. 3: A színházi stúdió növendékeinek vizsgálóelőadása. (Operett, dráma és vígjáték részletek. Olcsó helyárrakkal.)

Mindenemü szigetelési munkához legideálisabb anyag:

FLINTKOTE

befon fedélhez, balkonhoz, teraszhoz, nedvesség és rozsdá elleni szigeteléshez. Vizmentes padló.

FLINTKOTE

Shell gyártmány.

Romániai vezérképviselet:

FRAJTI KLEINER
BUCUREȘTI, STR. CULMEA VECHÉ, 2
GALAȚI, STRADA MARE, 75

Vasárnap este 9: Az ünnepi játékok második előadása a református kollégium udvarán: Az ember tragédiája.

Hétfőn a Hamlet szabadtéri előadásának előkészületei miatt nincs előadás.

Kedd 9: Az ünnepi játékok harmadik előadása a református kollégium udvarán: Hamlet. Szerdán a Lilliom szabadtéri előadásának előkészületei miatt nincs előadás.

ROYAL MOZGO MŰSORA:

I. Az aranytó. Szovjet filmremek. II. A 40 éves férfi. Fősz.: Sylvia Sidney és Herbert Marschall. Előadások kezdete: 3.20, 4.50, 6.20, 7.50, 9.30, 10.50.

OPERA MOZGO MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: A kaméliás hölgy. Fősz.: Greta Garbo, Robert Taylor.

Hétfőtől premier: Családi háromszög.

MUNKÁJ MOZGO MŰSORA:

Kedden és szerdán 3, 6 és 9 órakor: I. Variete. Izgalmas cirkuszdráma. Fősz.: Hans Albers és Annabéla. II. Nagyhercegnő és a pinócér. Vígjáték. Fősz.: Bing Crosby és Kitty Carlisle. III. Journal.

A LEGFINOMABB, LEGBIZTOSABB ÉS LEGEGÉSZSÉGESEBB GYŐZELME! A „Brilliant-Extra Primissima“ és „Luxus-Silken-fines“ minőségek meghódítják az egész világot! Győződjön meg csodás báronypuha finomságáról. És soha nem fog más, mint PRIMEROS-t kérni!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közléssel egy 20 lej, vastagságú betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyleg mellékelve van.

Marmorosch Bank betétkönyveket legmagasabb árral vesznek. Hirsch Salamon Huedin.

„Sietában“ nyaraljunk Szovátán. Panzió, komfost. Információ: Cluj, Iuliu Maniu 38. Telefon: 252.

Finzler ruhafestő és tisztító. Telefon 2500. Str. T. Vladimirescu 11. sz. Elsőrendű munka! Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Könyvelésben jártas, most érettségizett fiatal lány, perfekt román, francia, magyar nyelvtudással alkalmazást keres, esetleg pótvizsgára is előkészít. Cim a kiadóban.

Férjhez menne alacsony természetű, érettségizett, elismert csinos izr. gyermektelen elvált urinő négy, szükség esetén hatszázleves lej, értékes butor és kelengyével. Esetleg benősülés kereskedelmi vállalatunkhoz. Hozzáilló, szolid életet élő, jó pozícióban levő vagy vagyonnal rendelkező urak teljes címmel el látott válaszaikat „Erdélyi város“ jellegére kérem. Leveleket diszkréten kezelem, kívánatra visszaküldöm, vagy megsemmisítem.

ÉRDEKES AZ ÜZLETI LEHET: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

A brassói Zs...

A brassói Zsidó...

A Zenebarátok Kör... tartotta második... és ambiciózus zene... megalakulásak... senye alkalmával... bizonyította, hogy... ez és milyen hive... zött célt. Ezuttal... kán hallott kamar... ptt a közönség el... Händl D-moll o... zenekar teljesen á... e műnek komoly a... fuga részeiben, an... kart is nehéz próf... tökéleteset nyujto... certmester, Dr. Be... Weiss Antal (celle... interpretálták a C... szlamait.

Beethoven septe... vonós és három fu... a legnagyobb elism... ez ifjúkori kompo... alaphangulata van... részeiben sejteti a... vonalúságot, átér... tudással és fegyvel... Megemlékezzünk a... sorban Weinberger... első szíriamot len... stílusosan vezette... mint cluji vendég... róli Brassóba szárr... A három fuvós is i... Igen szerencsés... nyolc vonós hangsz... ni, amit Brassóban... ifjúkori kompozitio... mögött meghuzódó... Álom muzsikájára... szíriamvezetés, am... tételek keresztil é... lendületes fugában... sohn legszebb ka... együttes, Sára Ne... tése mellett, tökéle... adta elő ezt a ritka... kes kísérlet volt Fl... ezt az Oktettet v... kimondottan zenek... színáryalatoknak... nyolc szólo hangsz... Mozart Serenad... (alk), mely légiés k... a legnehezebben... műveknek, zárta... meg a zenekar vo... hezebb feladatokn... hat. A tempók el... cizen, klasszikus... könnyedséggel, m... elégedésére adták... nak ezt az igazg... Fischer Vilmos, replése alatt is rá... lalkozni, precizen... klasszikus műstíli... ve vezényelte a ha... nikája, nagy nyu... valósággal szugg... arra, hogy zenek... kifejezésre juttas... Szép számú köz... tással jutalmazta... zenekar tökéletes

Holnap... ben emelkedő... enyhe keleti sz... kedő hőmérséklet... rok az ország dé... a fővárosban 29... — Június 27-é... verseny. Nagy izg... borbély és fodrás... tartandó verseny... érthető, mert az... rizsi világiállítá... cia fodrászipar v... ra szólo kiküldet... geit a verseny in... kintéyes értéket... legjobb munkások... — Comunitate... Cluj. No. 629... lyázatot hirdetin... Dubalarilor 1. sz... gőz- és kádfürő... kők folyó é. júli... kári Hivatalában... részletes bérleti... ugyanott a hivat... június hó 20-án... elnök.

HIREK

A brassói Zsidó Szimfonikusok második hangversenye

A brassói zsidó szimfonikus zenekar, amely a Zenebarátok Köre néven szerepel, e hó 15-én tartotta második hangversenyét. Ez a fiatal és ambiciózus zenekar, amelyről az Uj Kelet úgy megalakulásakor, mint az első hangversenye alkalmával már beszámolt, most is bizonyította, hogy milyen kulturizmistól yéges és milyen híven szolgálja az általa kitűzött célt. Ezúttal kamarazenei és igen ritkán hallott kamarazenei műsorszámokkal lépett a közönség elé. Műsorának első száma Händl D-moll Concerto-Grosso-ja volt. A zenekar teljesen átértézte és híven visszaadta e műnek komoly alaphangulatát. A kompozitív fuga részeiben, amelyek egy hivatásos zenekart is nehéz próba elé állítanak, a zenekar tökéleteset nyújtott. Weinberger Emil koncertmester, Dr. Berkovits Dávid (hegedű) és Weiss Antal (cello) stílusosan, bensőségesen interpretálták a Concerto Grosso koncertáló stílusait.

Beethoven seprtetje a ritkán hallott, négy vonós és három fuvós hangszerre írt Op. 20-a, a legnagyobb elismerést váltotta ki. Beethoven ez ifjúkori kompozíciója, amelynek idillikus alaphangulata van, amely azonban már egyes részeiben sejteti a későbbi mély, emberi nagyvonalúságot, átérzéssel, tökéletes technikai tudással és fegyelmelzottséggel lett előadva. Megemlékeztünk a Seprtetett tagjai közül első sorban Weinberger hegedű-művészről, aki az első szót a lendületteljesen, de mindvégig stílusosan vezette, Eichner Andrásról, aki mint cluji vendég szerepelt és a szintén Cluj-ról Brassóba származott Boskovitz Gyuláról. A három fuvós is igen szépen szerepelt.

Igen szerencsés gondolat volt Mendelsóhn nyolc vonós hangszerre írt Oktett-jét előadni, amit Brassóban először hallottak. E szintén ifjúkori kompozíció briliáns hangszerelése mögött meghuzódó, gyakran a Szentiván éji Álom muzsikájára emlékeztető romantikus szólamvezetés, amely egy cantabile középső tételén keresztül érdekesen megírt, roppant lendületes fugában kulminál, egyike Mendelsóhn legszebb kamarazenei műveinek. Az együttes, Sára Nándor hegedű-művész vezetése mellett, tökéletes előadásban, lendülettel adta elő ezt a ritka értékű remekművet. Érdekes kísérlet volt Fischer Vilmos részéről, hogy ezt az Oktettet végig vezényelte, mi által kimondottan zenekari hatásokat ért el és a színművelőknél egész skáláját hozta ki a nyolc szóló hangszerekből.

Mozart Serenád-ja, (Eine Kleine Nachtmusik), mely légiés könnyedségénél fogva egyike a legnehezebben előadható vonós zenekari műveknek, zárta be a műsort. Itt mutatta meg a zenekar vonós gárdája, hogy a legnehezebb feladatoknak is nyugodtan elébe állhat. A tempók előirt betartása mellett, precízen, klasszikus egyszerűséggel és mozarti könnyedséggel, mindenki legnagyobb meglepedésére adott elő a kamarazeneirodalomnak ezt az igazgyöngyét.

Fischer Vilmos, aki kolozsvári vendégszerelés alatt is ráért brasovi zenekarával foglalkozni, precízen, lendülettel, amellel a klasszikus műstílusáról meg nem feledkezve vezényelte a hangversenyt. Dirigálási technikája, nagy nyugalma és biztonsága, amely valósággal szuggesztív hat, képessé teszik arra, hogy zenekarával intencióit tökéletesen kifejezésre juttassa.

Szép számú közönség nagy tetszésnyilvánítással jutalmazta a karmester, szolísták és zenekar tökéletes játékát.

Gál Vilmos

Holnapi időprogram. Előbb kismértékben emelkedő, majd csökkenő légnomás, enyhe keleti szél, derült égboltozat, emelkedő hőmérséklet, esők helyi jelleggel, viharok az ország délkeleti részeiben. Ma délelőn a fővárosban 29 fokot mértek.

Junius 27-én lesz a kolozsvári borbélyverseny. Nagy izgalommal várják a kolozsvári borbély és fodrászmunkások a folyó hó 27-én tartandó verseny eredményét. Az izgalom érthető, mert az első díj nyerteséi egy a párizsi világhírlapítás megtekintésére és a francia fodrászpar viszonyainak tanulmányozására szóló kiküldetést nyernek, aminek költségét a verseny intéző bizottsága fedezi. A tekintélyes értéket képviselő díj elnyeréséért a legjobb munkások neveztek be.

Comunitatea Izr. Ort. Autonoma din Cluj. No. 629-1937. Bérleti hirdetés. Pályázatot hirdetünk hitközségünknek Cluj, str. Dubalarilor 1. sz. a. levő „Cristal” rituális-egyház és kádfürő bérletére. Ajánlatok beadhatók folyó é. július hó 15-ig a hitközség Titkári Hivatalában, str. Dubalarilor 1. sz. a. A részletes bérleti feltételek megtekinthetők megnyitott a hivatalos órák alatt. Cluj, 1937. június hó 20-án. Löffler, titkár. Tulu Weiss elnök.

MÉG MA. 20 ÉVI HÁZASSÁG UTÁN IS SZERELMES A FELESEGEDE...

Az OLAJBOGYÓ OLAJA az ARCBORT HAMVASAN és FIATALOSAN TARTJA

Az ősidőkben — évezredekkel ezelőtt — semmi sem pótolhatta az arcbőr ápolásában és szépítésében az olajbogyó olaját. Epen ezért becsüli meg ma is az egész világ a Palmolive szépítő kurát. Reggel és este masszirozza arcát, nyakát, vállait a Palmolive szappan bőséges habjával. Öblítse le vízzel, előbb meleggel, azután hideggel. Ennyi az egész.

Ez a tejszerű hab radikálisan eltávolítja a pórusokból minden szennyezt. Az olajbogyó-olaj révén, amely egyik alkotórésze, a Palmolive szappan megpuhítja az epidermiszt és fiatalos harnassagot kölcsönöz annak. Arcbőre szépségtől ragyogó lesz!... A Palmolive szappan olyan olcsó, hogy a nők milliói használják fürdőszappan gyanánt is és boldogok, hogy testüket is oly gondosan ápolhatják, mint arcukat.

elési munkához anyag:

KOTE noz, teraszhoz, nedleni szigeteléshez. padló.

KOTE rtmány.

érke pise let: LEINER

ULMEA VECHÉ, 2 A MARE, 75

pepi játékok második kollégium udvarán:

téri előadásának előadás.

ok harmadik előadás am udvarán: Hamlet.

o MUSORA: filmretek. II. A 40 ylvia Sidney és Heradások kezdete: 3.20, 10.50.

o MUSORA: mbat és vasárnap: A sz.: Greta Garbo, Ro-

di háromszög.

o MUSORA: es 9 órakor: I. Variete. ama. Fősz.: Hans Al-

II. Nagyhercegnő és a Fősz.: Bing Crosby és Journal.

LEGBIZTOSABB ES BB GYŐZELME! A missa" és „Luxus-Sil-

RO TÉSEK

ty más 3 lej, vastagabb apróhirdetés 20 lej.

szabványok kedvezmény.

előre fizetendő. Jelleg

bbtunk, ha portóhelye

ve van.

etékonyveket legmag

sch Salamon Huedin.

unk Szovátán. Panzió, Cluj, Iuliu Maniu 39.

sz tisztító. Telefon 2500.

II. sz. Elsőrendű munka

szolgálat!

sz, most érettségizett

omán, francia, magyar

almazást keres, esetleg

it. Cim a kiadóban.

sony terméti, érettsé

sz izr. gyermektelen el

szség esetén hatszázezer

kelengyével. Esetleg be

vállalatunkhoz. Hozzá

jó pozícióban levő vagy

urak teljes címmel el

rdélyi város” jellegre

szkréten kezelem, kívá

sz vagy megsemmisitem.

TT LELAKE:

IN AZ UJ KELET

A zsidó értelmiség találkozó kérdésehez eddig több hozzászólás érkezett úgy Kolozsvárról, mint vidékről. A hozzászólások közlése a napokban kezdődik. Minden erre vonatkozó közlést az Uj Kelet szerkesztőségének címére kérünk, a borítékon találkozó jelzéssel.

Az Eszaki Sarkon át vezet a legrövidebb út Oroszországból Amerikába. San Franciscóból jelentik: Az Ant 23. orosz repülőgép pilótái nyilatkoztak a sajtónak. Közölték, hogy ilyen utakat csak nagy magasságban lehet megtenni a felhők miatt. A pilótáknak jól fel kell lenniük szerelve oxigéntömlőkkel, mert például ők 10 órán át így lélegzettek. Az Eszaki Sark felett vezet az a legrövidebb, ami Oroszországot Amerikával összeköti és a nem túl távoli jövőben rendszeres utasforgalom is lebonyolítható lesz.

Uj vasutvonat a Bánáttban. Temesvárról jelentik: Ma, június 24-én nyílik meg az új Timisoara-Ionel vonal, amelyen a forgalmat három pár motorosvonat fogja lebonyolítani.

Megjelent az Erdélyi Helikon június 16. számjának kettős száma. E szám gazdag tartalmának főbb közleményei a következők: Megemlékezés a nemrég elhunyt fiatal erdélyi magyar íróról, Balázs Ferencről. Balázs Ferenc: Megkötöttség és szabad akarat (Tanulmány). Wass Albert: János bácsi és a puska (Novella). Jékely Zoltán: Két vers. Reményik Sándor: Tormay Cecile. Böződi György: Versek. Tamási Áron: Virág veszedelem (Novella). Bárd Oszkár: Versek. Mak-say Albert: Somerset Maugham spanyol ki-rándulása. Lőrinczi László: Két vers. Vásár-helyi Z. Emil: Barabás Miklós. Fekete Ferenc: Versek. Kiss Jenő, Finta Zoltán, Szabédi László, Vásárhelyi Z. Emil és Szecei László kisebb tanulmányai és szemleikkel a Könyvek és Írók, Művészeti Szemle, Irodalmi Kronika című rovatokban. A szám műmeléklete Balázs Ferenc arcképe készült. Az Erdélyi Helikon előfizetési ára egy évre 600 lej, az Erdélyi Szépírók Céh pártolótagjainak és előfizetőinek 500 lej. Erdéklődések és megren-delések az Erdélyi Helikon kiadóhivatalában (Cluj, P. Unirii 7. I.) küldendők. Romániai főbizományos: Polygott, Cluj, str. Matei 1. Magyarországi főbizományos: Révai Testvérek Irodalmi Intézet Rt. Budapest, V. Vadász-u. 16. sz.

Két gyermeket elgázolt a vonat. Lugosról jelentik: Lugos állomáson borzalmas szerencsétlenség történt. Egy Karánsebes felől érkező személyvonat elütött egy 8 és egy 10 éves kislányt. Mindkettőjük állapota reménytelen.

Felrobant a „a bedöglött” gránát egy játszódozó gyermek kezében. Máramaroszigetről jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Borsa község határában. A játszódozó gyermekek egy még a háború idejéből ottmaradt „döglött” gránátot találtak. Apostol George kisfiu egy kezeitörést megvásárolta bajtársaitól a gránátot, aztán játszódozni kezdett vele. A gránát felrobant és darabokra tépte a szerencsétlen gyermeket, két másik kisfiu, akik távolabb tartózkodtak, csak könnyebben sebesültek meg.

A máramarosi parlamenterek határozott ígéretet kaptak a Máramarosziget Felsőbánya közötti vasutvonal megépítésére. Máramaroszigetről jelentik: A máramarosi parlamenterek röviddel ezelőtt memorandummal fordultak a kormányhoz, melyben kérték, hasson oda a kormány, hogy a legrövidebb időn belül építsék meg a Máramarosziget-Felsőbánya közötti — mintegy 50 kilométernyi — vasutvonalat, amely néhány órával megrövidítené a Kolozsvár, illetve Bucuresti felé vezető utat. Jelenleg ugyanis gyorsvonattal is több mint 20 órát tart az ut Szegettől a fővárosig. A parlamenterek közben jártak a terv megvalósítása érdekében Franasovici közlekedésügyi miniszternél, aki határozott ígéretet tett a vasutvonal megépítésére. Ugyanakkor kérték a képviselőket, hogy a most befejeződő Iva-Mica-Dornavatra vasutvonalat építsék tovább egészen Nasaudig, Dornavatra, Moisini — Iszacsacsal — Szalva — Nasaud utárral. Ebbe a vasutvonalba belekapcsolódna a máramarosi Izavölgyét átszelő Sziget-Szacsal vasutvonal, amelynek megépítésével szintén a legkomolyabb formában foglalkoznak illetékes körök. Franasovici miniszter ígéretet tett arról, hogy tanulmányozni fogja ezt a tervet is, amelynek megvalósítása Máramaros megye részére óriási fontossággal bírna. Egyidejűleg érte-szülünk, hogy a CFR. rövidesen autbuszfor-galmat létesít Máramarosziget-Felsőviso —Dornavatra között, amely ugyancsak nagy jelentőséggel bír Máramaros megye szem-pontjából.

A belügyminisztérium újabb rendelete a spekuláció letörésére. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium ma újabb rendeletet intézett a fővárosi polgármesteri hivatalához a spekulációra vonatkozólag. A minisztérium az előző rendeletek sürgős végrehajtását kéri.

Nem tartják meg a megyei tanács választásokat Máramarosban. Máramaroszigetről jelentik: Többszöri elhalasztás után a belügyminiszterium július 15-ére tűzte ki a máramarosmegyei tanácsválasztás időpontját. Már ugyilátszott, hogy végül most mégis sor kerül a választások megtartására. Különösen a jobboldali pártok láttak hozzá nagy garral a választási propagandához és féktelen antisze-mita uszításokat végeztek a máramarosi zsidó-lakta falvakban. Ugyanakkor a nemzeti-parasztpárt is hozzá fogott a választási kam-pány megszervezéséhez. A gogo-czista párt a központtól kért propagandistákat, miután a párt máramarosi vezérkara nem vállalkoz-hatott arra. Ugyanis Tanase Pusca, a párt-szervezet elnöke a felsőkereskedelmi iskola igazgatója, Micu Aurel kézimunkatanár al-elnök az alsókereskedelmi iskola igazgatója és Cărăg tanár főtitkár felesége a leánykereske-delmi iskola igazgatója. Ezeknek az iskolák-nak a növendékei pedig nagyrésztben kisebb-ségek. A röviddel ezelőtt nagy elánal bein-dított propaganda azonban most egyre inkább alábbhagy, mert teljesen valószínűtlen, hogy megtartsák a választásokat. Hivatalos helyről ismét azzal indokolják a választások elma-radását, hogy a megyének nem áll rendelkezé-sére az a legalább félmillió lej, ami a választ-ások megtartásához szükséges és nyáron ku-lömben is a máramarosi falusi választók nagy tömegei nem tartózkodnak otthon.

TERVPAJLYAZAT

A Cluji Izraelita Hitközség Kulturház-bizottsága ezennel nyilvános tervpályázatot hirdet a Clujon Gojdu uccal telkén építendő kulturház vázlatos tervének elkészítésére.

A pályaterveket 1937. évi augusztus hó 5-ig kell jellege alatt a hitközség irodájába (Cal. Reg. Ferdinand 54. Telefonszám: 14-62) benyújtani, ahol a tervpályázat részletes felté-telei is megteudhatók.

A pályázatok felett szakértők bevonásával a kulturházbizottsága fog dönteni.

A pályadíjak a következők:
Első díj: 12.000 lej.
Második díj: 6.000 lej.

Ezenkívül fenntartja magának a bizottság azt a jogát, hogy a nemdíjazott pályatervek bármelyikét 2.000 (kettőezer) lejért megvá-sárolhassa.

A díjatnyert és esetleg megvásárolt pályater-vek a kulturházbizottság tulajdonába mennek át és azokat egészben, vagy részben a kultur-ház építési céljaira felhasználhatja.

A részletes pályázati feltételek, valamint a program a hitközség irodájában (Calea Regele Ferdinand 54. Telefonszám: 14-62) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve átvehetők.

Cluj, 1937 június 22.
A Cluji Izr. Hitközség Kulturház-Bizottsága

SCHWARTZ MENYHERTNE
Ort. Zsidó Leányinternátusa
Oradea, Str. Episcopul Ciorogariu No. 8.

fiu- és leánygyermek nyaraltatása,
kies felkvetü, magaslaton levő

Brátcán

állomástól 8 pernyire, a hegyek között épült egészséges köéépületben, por- és szélmentes helyen. — Allandó felügyelet! Kiránduló helyek! Sporttanár vezetés mellett az összes sportágak szakszerű tanítása! Mérsékelt árak! Strand! Teniszpálya! Rádió! Hízó-, nap- és légkúra! Kitünő referenciák. Prospektus! Gyermek kísérővel és anélkül is felvétetnek.
Telefon Oradea No. 11. Brátcán nyaralótelepen No. 2.
Kérjük a jelentkezéseket elhelyezés végett mielőbb eszközölni.

UJ KELET Legújabb hírek

Az igazságügyi minisztérium vizsgálatot rendelt el a vasárnapi ügyvédválasztás elhalasztása miatt

Magyarázkodik a jobboldal: az Univerul szankciókat követel azok ellen, akik gondoskodtak a rend fenntartásáról

Bucuresti, junius 23. (Az Uj Kelet tud.) Az, ami vasárnap a bucaresti ügyvédi kamaránál az ügyvédszövetség választásai-kapcsolatosan történt, érthető módon a közérdeklődés napirendjén szerepel. Ismeretes, hogy a kormány szigorú rendfenn-tartó intézkedéseket fogatosított, mert elejét akarta venni a rendbontásoknak. Az antiszemita ügyvédeknek ilyen körülmé-nyek között reményük sem lehetett arra, hogy az Istrate, Micescu listát győzelem-re segítsék. Mert bár a bucaresti ügyvédi kamara több, mint 70 százaléka román és a kisebbségek alig 30 százalékat képvisel-nek, a többséget képező józan román ele-mek kétségkívül Dem. Dobrescurá és a de-mokratikus jelöltekre adták volna le sza-vazataikat. A biztos vereségnél a jobboldalnak jobban konvenciált a futás. Jegyző-könyvben jelentették be, hogy a rendfenn-tartó intézkedések „megakadályozták” a választások zavartalan lebonyolítását és a választási bizottság, amely ugyancsak a jobboldal embereiből állott, természetesen azonnal kimondotta a választás elhalasz-tását.

A jobboldal magyarázkodik

A jobboldali sajtó a legképtelenebb és a legátlatosabb érveléssel igyekszik kima-gyarázni és megszépíteni a választás elha-lasztását. Mindenekelőtt is leközi a jegy-zőkönnyvet, amelyet C. Algiu, a választási bizottság elnöke, egyébként a bucaresti kamara antiszemita vezetőségének prodé-kánja vett fel az elhalasztásról. A jegyző-könyv mindenekelőtt is hivatkozik arra, hogy a négyeszes kordon következtében egyes ügyvédek nem juthattak el az urnákhoz. Az történt ugyanis, hogy a ható-ságok széleskörű intézkedésekkel igyekez-tek megakadályozni, hogy az igazság-ügyi palotába nem ügyvédek is bejuthas-sanak. Azokat, akik nem tudták igazolni, hogy az ilfovi ügyvédi kamara tagjai, nem engedték az igazságügyi palotába. A jegy-zőkönyv azonban főleg arra hivatkozik az elhalasztás indoklásában, hogy katonaság hatolt be az igazságügyi palotába, ami „nem egyeztethető össze az ügyvédi kar méltóságával”. Ez az indoklás természetesen széleskörű derűtséget keltett. Emléke-zetes ugyanis, hogy két évvel ezelőtt azon a választáson, amely Istrate Micescut és barátait hatalomra segítette, a demokratikus érzelmű román, valamint a zsidó ügy-védeket erőszakkal akadályozták meg az igazságügyi palotába való behatolásban és ha ez mégis sikerült nekik, akkor a palota

folyosóin verték véresre őket. Az ilyen vá-lasztási módot az antiszemita ügyvédszö-vegség természetesen nem találta össze nem egyeztethetőnek az ügyvédi kar méltóságá-val.

Magától értetődő, hogy az egész jobboldali sajtó hatalmas felzudulása követte a vasárna-pi eseményeket. Az Univerul egész egyszerű-en szankciókat követel azok ellen, akik a ren-dfenntartó intézkedéseket fogatosították. A lap tiltakozik az ellen, hogy „csendőri és ren-dőri ostrom alá helyezték azt a nagy intéz-ményt, ahol az igazságot osztják”. „Meg kell állapítani, hogy ki kérte ezt a kivételes ren-delkezést, amelyet nem indokolt egy a választást azonnal megelőző, vagy azazal egyidejű rendbontás.” A cuzista hivatalos Tara Noastra szerint „az ügyvédek szomorú napot éltek át vasárnap.” A cikkben a lap azt igyekszik ki-mutatni, hogy a zsidó és demokratikus ügyvé-dek kommunista rohamcsapatokat vonítottak fel, a késelők hadseregét, a bucaresti munkásvilág csőcselékét, holott a nacionalista ügyvé-dek becsületet harcot akartak professzionális keretek között és professzionális eszközökkel... A Tara Noastra végül hivatkozik arra, hogy a katonaságnak az igazságügyi palotában való jelenléte törvénytelen volt és Sassu igazság-ügyminisztert teszi felelőssé a történetekért

Mese a kommunista bandákról

A Porunca Vremii hasonló tónusban ír a ka-maránál történt eseményekről. Rezerváltabb ebben a kérdésben a Buna Vestire, amely a vas

gárda félhivatalos lapjának számít. Ez is le-szögezni kívánja mindenesetre, hogy kommu-nista bandák vonultak fel botokkal, késekkel és pájesszekkel a keresztény román ügyvédek ellen és így az igazságszolgáltatás oltárát profanizálták. Egy másik cikkben viszont meg-állapítja a Buna Vestire, hogy a történetek e-len a nacionalista ügyvédeknek nem jegyző-könyvvel és elhalasztással kellett volna re-agálni. Hogy mivel, azt már nem precizirozza a szélső jobboldali lap.

A kormány hivatalos lapja, a Viitorul, mint azt már megirtuk, állást foglalt a vá-lasztás elhalasztása ellen. A kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a választási irodának nem állott jogában ilyen hatá-rozatot hozni, amely törvénytelen. Ami az ügyvédi kar méltóságának megsértését illeti, a Viitorul rámutat arra, hogy a képviselő-választásokon, a megyei és községi választá-sokon, a választási körzetben belül, sőt a szavazóhelyiségek körül is katonaság tartja fenn a rendet anélkül, hogy ez ellen bárkinek is eszébe jutott volna tiltakozni. A Curentul értesülése szerint a kormány és az ilfovi ka-mara között nyílt konfliktus tört ki ebben a kérdésben. Az igazságügyminisztérium ugyan-is vizsgálat tárgyává teszi az elhalasztási határozat érvényességét. Másrésztől Istrate Micescu összehívta az ilfovi kamara vezető-ségét, amely dönteni fog az új választások időpontjáról és arról, hogyan kell megakadá-lyozni, hogy a kormány a vasárnapozó ha-sználó intézkedéseket tegyen, amelyeket az ügyvédi karra nézve sértőnek tekintene.

A D. N. B. hivatalos közleménye
A német távirati iroda a következő közle-ményt adta ki:

„A német kormány elhatározta, hogy a mai naptól kezdve nem vesz részt többé a spa-nyol partok ellenőrzésében, hanem egyedül és véglegesen biztosítani fogja érdekeit, valamint hajóinak érdekeit a valenciai gyujtogatókkal szemben, megfelelő eszközöket használva arra, hogy megakadályozza a bűnösöket merény-letek elkövetésében.”

Németország légtételt fejezi ki, hogy Olaszország osztja a véleményét és hang-súlyozza, hogy Olaszország együttműkö-dése rendkívül szükséges az európai egyen-súly és a béke megvédése szempontjából.

Ribbentropp, Németország londoni köve-te, repülőgépen Berlinbe utazott, hogy kor-mányának a történetekről referáljon.

Bato Lajos Kolozsváron

Cluj, junius 23. Bato Lajos, a jeles zsidó tör-ténész és közíró, a Keren Kajemeth romániai igazgatója Kolozsvárra érkezett, ahol szemé-lyesen fogja levelezni a KKL Galil-akciójól, mely tudvalevőleg Északgalilea földjének meg-váltására irányul.

Kifosztották Feingold kolozsvári konzervgyáros lakását

Cluj, junius 23. Nagyszabású betörés történt tegnap a Bucovina-uccában Feingold Li-pót halkonzervgyáros lakásán. Feingoldék tegnap már kora délután elmentek hazulról egyik rokonuk lakodalmára, ahonnan csak a hajnali órákban tértek haza. Ezalatt ismeret-len tettesek behatoltak a lakásukba honnan száz ezer lej értékű ékszer és nyolc pénz-összeget vittek el. Feingoldék csak hajnal fel-é tértek haza, amikor megrémülve tapasztal-ták, hogy valaki járt a lakásban, aki feltörte szekrényeket és mindent felforgatott a lakás-ban. Azonnal a központi rendőrségre siettek, ahol Olscu komizárt értesítették a törté-netről. Nemsokára dr Draghiciu rendőrigazga-tó vezetésével rendőri bizottság szállott ki a helyszínre a vizsgálat megejtésére. Nyomozás során megállapította a bizottság, hogy a be-törők álkulccsal nyitották fel egy lakást, mint a szekrényeket. A bizottság a betörés rekonstruálása után arra a meggyőződésre ju-tott, hogy a tettesek szakemberek lehettek. Ebben az irányban indult meg a nyomozás.

Halálos végű autógázolás Arad löterén

Arad, junius 23. (Az Uj Kelet tud.) Ha-lálosvégű autógázolás történt tegnap Arad löterén. A Duca uccából a Fötérre akart kifordulni egy bucaresti jelzésű 3541. rend számu luxusautó. Ugyanabban a pillanat-ban haladt át az uttesten Raicu Zsófia negyvenkét éves piaci árus. Az autó túll-kölésére az asszony hirtelen visszalépett a járdára, de a kezében lévő napernyő bele-akadt az utóba és maga után rántotta az asszonyt is, aki olyan szerencsétlenül esett a hirtelen fekező autót alá, hogy súlyos ko-ponyasérülést szenvedett. A kihívott men-tők az egyik közeli kórház felé igyekeztek az eszméletlen asszonnyal, aki azonban ut-közben, a mentőkocsiban meghalt.

Megalakult az új holland kormány

Hága, junius 23. A nemrégiben lezajlott hollandiai választások után, mely a kato-likus konzervatívok és a szociáldemokrata párt győzelmével végződött, Colijn minisz-terelnök beadta lemondását. A királynő az új kormány megalakulásáig Colijn-t bízta meg az ügyek továbbvitelével és egyidejűleg megindította az új kormány megalakulása ügyében a tárgyalásokat. A királynő a tárgyalások folyamán újra Colijn-t bízta meg a kormány megalakításá-va, aki a megbízatást vállalta. Colijn mai napon megalakította az új kormányt, amelyben a miniszterelnökségen kívül külügyi tárcát is vállalta.

CENZURAT

Ma premier!
CAPITOL MOZGÓ
DANIELLE DARIEUX
legújabb és legnagyobb sikerű filmje:
„Arany az uccán”
A film előtt: Világhírű. Nyári helyárak!

Világszerte óriási az izgalom

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Moszkvai jelentés az Izvesztia foglal-kozva van Neurath tervezett londoni ut-jának elhalasztásával, aminek oka a Leip-zig ügyében történt német igények figyel-menkívül hagyásában keresendő, megállá-pítja, hogy nehéz cinkusabb példát találni a zsarolási kihívásra, mint a Leipzignak a köztársaságiak által történt állítólagos megtámadása. A németek örvendtek Neu-rath meghívásának, amíg remélték, hogy azáltal alááshatják Európa egyetemes biz-tonságát és négyhatalmi paktumot készí-thetnek elő. Elég volt azonban, hogy a ber-lini angol nagykövet emlékeztessen rá, miszerint Anglia a nyugati paktumot az általános európai béke megteremtése egyik szakaszának tekinti, hogy a németek el-veszítsék minden tárgyalási kedvüket.

Hivatalos német vélemény az olasz-német határozatról

Berlini hivatalos körökben hangoztatják, hogy Németország kénytelen volt levonni a következményeket Nagybritanniának és Fran-ciaországnak a Leipzig ügyben foglalt állás-pontjából kifolyólag.

A Deutsche Diplomatisch Politische Korres-pondenz leszegezi, hogy Németország továb-bra is érdeklődéssel viseltetik a spanyolországi polgárháború likvidálása iránt és főleg érdeké-ben áll annak megakadályozása, hogy az kato-nai és politikai szempontból európai tűzvészé fajuljon Innen ered, hogy ugy Németország, mint Olaszország is metóságának és érdekei-nek megfelelően felelősségérzete tudatában olyan intézkedéseket alkalmazni, amelyeket a helyzet megkíván. (A világ még nem eléggé

megértő ahhoz, hogy tökéletesen meg tudja ítélni a nemzetközi eseményeket. A négy nagy-hatalom szolidaritásának hiánya, — fejezi be a német közlemény — súlyosan megrendítette a német kormány bizalmát a kollektív akció normális menetében.

Mint Londonból jelentik, az olasz jegyzék a Grandi által Edenhez juttatott német jegyzékel azonos szavakkal van megfogalmazva. A római kormány kijelenti, hogy miután a négy nagyhatalom legutóbbi összejövetelein nem sikerült a szolidaritás és a közös akció-hoz szükséges akcióit kihangsúlyozni, úgy döntött, hogy végleg visszavonul a tengeri ellenőrzés rendszeréből.

Rendkívül veszélyes a helyzet

Genfi jelentés szerint a népszövetségi kö-zpontban az az általános vélemény, hogy a londoni tárgyalások meghiusulása után Európában a helyzet rendkívül veszélyes-sé vált.

Aggodalommal látják, hogy Olaszország és Németország szabadkezet akarnak biztosítani maguknak, miután az ellenőrzésből kivonták magukat.

A valenciai kormánynak újabb tiltakozá-sa várható.

Ha Németország és Olaszország egyoldalú katonai lépésre szánják rá magukat, a va-lenciai kormány egészen bizonyosan a nép-szövetségi tanács közbelépését fogja kérni.

Eden György királynál

Londonból jelentik, hogy VI. György király kihallgatáson fogadta Eden birodalmi külügy-minisztert, aki jelentést tett az uralkodónak a Németországnak és Olaszországnak az ellen-őrzésből való visszalépése után bekövetkezett nemzetközi helyzetről.

Megvédjük érdekeit Palesztinában

Üzletkörülnke tartoznak:
Kereskedelmi kapcsolatok létesítése
Már meglévő képviseltek ellenőrzése
Könyvvizsgálat
Ingatlan és ingó vagyon felügyelete
Bizalmas egyéni megbízások
Piac-analízis minden szakma részére
Információ, gazdasági tanácsadás.

Forduljon bizalommal hozzánk:

„SHWIL”

Office for bussines relations

Dux Manó P. Vidor

TEL-AVIV, P. O. B. 1955.

Taxa postala
plătite in num.
No. 224713/928.

10. Telefon: 18-60. F
Havonta 110, negye
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2,
telévre 12, egészévre
detések díjazás és
KELET” a transily
zsídóság egyetlen po
js. Cikkeink utányi
forrás megjelölésével

A jobboldal Zsidó Párt

Aligha akadt olyan ban, aki elvarta volt hogy érdeklődésük Párt országos kongre-snak annak tárgyalása niai zsidóság szvede társas, jogfosztottság kívánkozik jobboldali ta senki ezektől a la vitatják a romániai z legálabb embérséges dőlyezzenek számára kott a zsidó közvélem-mán szélsőjobboldal o ségben, vak gyűlölet szivesen licitálják tul Stürmerjét is.

Meg kell vallanunk a jobboldali sajtó a Z tárgyalásainak és ér és elferdítés terén és minden várakozást

A Porunca Vremii, Noastra apróbb-nagy rossziadulatu és otro hazudásoknak pene kotják.

Az első helyet kéts Mihail Manolescu amely „A Zsidó Párt szatirikai” cím alatt E „kulisszatitkok” sabbakat itkassuk ide

1. A kongresszus t szór nem hozták nyitv tossággal” állítjuk, h gyalásai titkosak volt

2. A tárgyalások t sohn rabbi volt. Be hogy a zsinagóga Iz korásán résztvesz.

3. Elhatározták, h lágkongresszuson d Lengyelország és A a délkelet-európai sz készítik elő,

4. A szónokok köve nek azonnali megszer megbüntetik.

5. Azokat a zsidók magukat azonnal a v tékes hitközségek é megbüntetik.

6. A vezetők töl hogy a nemzeti pár lasztási kartell. A n ezer zsidó szavazat mot ajánlott fel a Zs

Ezek voltak a k — mondanunk sem k menszedett váltótanr reszus, de még a b nyilvánosak voltak.

Zierlesohn rabbi már részt, mert hosszab Szó sem volt a kong denunciacióról, az ő zéséről, vagy a nemz dő kartellről. Ellen minden választáson, talános választásoko résztvenni a Zsidó P vatról, 20 zsidó m legtipikusabb és legk

a cikknek, amely akart útni a Bunave sóinak, hogy milye vazó van az ország nemzeti parasztpár „trafikál”.

Az a naiv ferítés nem szereplő zsidók nyegeti, még csak e A Porunca Vremii szerzett csupán tud zéséről, holott a pá menti képviseltekkel halatlanságnak minő ket az alkotmány zsidóknak deklarálják szerinte azt bizonyít akceptálják a romá énnélfogva ki kell d nem kevésbé rosszhi